

Україна щороку продукує 8-12 тисяч тонн твердих побутових відходів, але переробляє лише 5%. Решта відходів опиняються на спеціальних полігонах або стихійних звалищах.

Екологи України констатують – ситуація навколо збуту шкідливих відходів в Україні вкрай небезпечна. Щорічно в природу викидається 22 млн. тонн шкідливих речовин, їхній згубний вплив поширюється на населені пункти, поля, луки, ліси, водойми, повітря. Нині в Україні переробляється лише 10% відходів, решта відстоюються у відкритих, незахищених сховищах.

Міжнародний інститут новітніх технологій разом з УСПП розробив інноваційно-екологічну цільову комплексну програму „Утилізація відходів в Україні з метою оздоровлення довкілля та виробництва безпечної продукції”. Крім підвищення ефективності утилізації відходів, програма пропонує виробництво продуктів і товарів нового рівня якості, за якого їх можна після використання швидко та нешкідливо переробляти. З боку фахівців УСПП запропонована схема створення фінансових інструментів, які дадуть змогу залучити інвестиції та кредитні ресурси. Програма складається з 10 підпрограм, кожна з якої згодом може стати самостійним проектом, що забезпечує виробництво цілком самодостатнього ринкового продукту.

За словами віце-президента УСПП Т.М.Степанкової, багатомільйонні „запаси” відходів з високим рівнем концентрації шкідливих речовин потребують переробки лише через застосування нових технологій.

Як відомо, найбільшого удару по екології України завдає саме сільське господарство. Вітчизняні фахівці володіють технологіями виробництва екологічно безпечних добрив, але їх впровадження потребує інвестицій. Міжнародним інститутом новітніх технологій презентований пілотний проект „Утилізація активного мулу”. За словами директора інституту В.П.Шевченка, „лише сучасні технології здатні запобігти отруєнню повітря, землі і водоймів, звільнити міста і села від шкідливого сміття. Така переробка дозволить отримати низку цінних, дешевих продуктів – кормів для тварин, добрив для ґрунту тощо”.

УСПП має намір відкрити своє представництво в Латвії. Очолить його Арманд Штейнербергс – голова правління латвійського банку Latvijas Trdznies bank, який має тривалі економічні та партнерські стосунки з Україною.

Відкриття представництва УСПП в Латвії сприятиме поглибленню двосторонньої співпраці. Нагадаємо, що впродовж останніх років експорт українських товарів та послуг до Латвійської Республіки зріс у 6 разів. Зокрема, це нафтопродукти, деревина, вироби з неї, продукція паперово-картонного виробництва, приладобудування. Натомість також зростає імпорт латвійської продукції до України, а це – товари машинобудування, фармацевти, готові харчові продукти, текстильні вироби.

Представники латвійського бізнесу зацікавлені у розширенні контактів з УСПП. Про це заявив Арманд Штейнерберґс, наголосивши, що латвійські підприємці, які працюють в Україні, високо оцінюють ділову репутацію та суспільний вплив УСПП.

Редактор: Людмила Жук
Дизайн та верстка: Анатолій Ардатеєв
Наклад: 3 500 прим.

Складаємо реєстр заборгованості з ПДВ	2
Трудовий потенціал має бути збережений	3
Новий закон має спростити держзакупівлі	3
Закон впорядкує роботу судів	4
В законодавстві не має бути "темних плям"	5
Сьогодні треба максимально консолідувати зусилля громадських, ділових ініціатив парламенту, уряду і президента <i>Віктор Ющенко</i>	6
На рівних <i>Анатолій Кінах</i>	11
Тягар податків <i>Володимир Приходько</i>	13
„Відмінний” податок <i>Олександр Кіриш</i>	14
На першому плані чиновники <i>Тетяна Зацєрковна</i>	15
Чи варто обмежувати експорт? <i>Володимир Клименко</i>	15
Чек-листом – по бюрократизму <i>Ксенія Ляпіна</i>	17
Влада не прагне прозорості <i>Володимир Дорош</i>	17
При владі мають працювати громадські ради з питань безпеки <i>Василь Крутов</i>	18
Коли закон як дишло <i>Володимир Пікінер</i>	19
"Слабка" ланка	20
УСПП та Фонд розвитку підприємництва Enterprise Estonia підписали угоду про співробітництво	22
Про контрабанду треба кричати <i>Олександр Соколовський</i>	23
В інвестиційно-інноваційному контексті в державі за рік не зроблено нічого суттєвого <i>Анатолій Кінах</i>	24
Сім регіональних інноваційних центрів буде створено на конкурсних засадах <i>Тетяна Степанкова</i>	28
При КМУ створена Рада національних асоціацій товаровиробників <i>Валентина Ізовіт</i>	28
Що таке соціальний бізнес?	29
Створена робоча група зі співробітництва УСПП і Білоруської науково-промислової асоціації	29
Співпрацюємо з країнами Америки	30
Підприємці та податківці Закарпаття підписали угоду про співпрацю	31
Анатолій Кінах отримав премію «Державний діяч Подолу»	31
Утилізація відходів потребує новітніх технологій	32
УСПП відкриває представництво в Ризі	32

Складаємо реєстр заборгованості з ПДВ

Засідання правління УСПП 19 грудня ухвалило рішення щодо формування та оприлюднення реєстру підприємств, яким держава заборгувала відшкодування ПДВ. Союз має намір застосувати всі можливості, враховуючи і громадську думку, щоб розблокувати ситуацію з податком на додану вартість. До того ж УСПП звертатиметься до Верховного Суду України з проханням провести розширений пленум щодо відшкодування ПДВ. Про це йдеться у рішенні засідання правління УСПП.

«Ми будемо просити розширений пленум Верховного Суду України проаналізувати та дати належну оцінку практиці відшкодування від'ємного сальдо ПДВ, рішенням судових органів, які розглядають питання протидії рейдерству та інші, де накопичилося дуже багато проблем», – пояснив президент УСПП, народний депутат України Анатолій Кінах.

За його словами, з урахуванням проблем з адмініструванням і відшкодуванням від'ємного сальдо, ПДВ нині фактично руйнує фінансову систему підприємств. Податок на додану вартість в умовах його високої криміналізації перетворюється з податку на споживача в податок на виробника, серйозно знижуючи конкурентоспроможність вітчизняних підприємств. За словами А.Кінаха, нинішня ситуація з відшкодуванням ПДВ потребує негайного виправлення та законодавчого врегулювання. Він нагадав, що за 8 років існування ПДВ в законодавство України часто заднім числом, з порушенням бюджетного кодексу, через черговий закон про бюджет на відповідний період було внесено близько 870 змін. А. Кінах також зауважив, що, за даними ДПАУ, заборгованість з відшкодування ПДВ станом на 1 листопада сягнула 7,2 млрд. грн., в тому числі відтермінована – 0,5 млрд. гривень. Однак, за оцінками керівників провідних підприємств, фактично відтермінована заборгованість є значно більшою.

Президент УСПП також зазначив, що минулого року було грубо порушено умови рівної відповідальності між платником податку та державою, коли із законодавства було вилучено поняття «бюджетна заборгованість». «Водночас платник, якщо він вимушено порушує нормативні терміни сплати податків у бюджет, потрапляє в систему дуже жорстких санкцій. Це не є цивілізованими відносинами між платниками податків і державою», – сказав він.

Анатолій Кінах поінформував, що на сьогодні готується ціла низка законодавчих ініціатив, щоб виправити таке становище. «Головне зараз – забезпечити прозорі та рівні відносини держави з платниками податків. Жодних черг та планів. Є закон про ПДВ, де сказано – якщо ти захистив своє право на відшкодування, держава упродовж двох місяців повинна розрахуватися», – наголосив він.

Звертаємося до членів УСПП: дані про заборгованість відшкодування ПДВ вашому підприємству або компанії для включення до реєстру ви можете направити за адресою: merzha@uspp.org.ua.

■
■
В 2004 р. з 15 країн-членів ЄС у двох ставка ПДВ була на рівні 20%, у п'яти – вища 20% (максимальна 25% в Данії та Швеції), у восьми – нижча 20% при середній ставці 19,7%. З 23 країн-членів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) у трьох ставка ПДВ становила 20%, в семи – вища 20% і в тринадцяти – нижча 20% при середній ставці по цій групі країн 17,4%. Отже, в більшості країн-членів ЄС і ОЕСР ставка ПДВ є нижчою 20%. Маючи нижчу стандартну ставку ПДВ, більшість країн-членів ЄС використовують, крім стандартної, знижені ставки податку.

Трудовий потенціал має бути збережений

УСПП ініціюватиме розгляд питання про збереження та розвиток трудового потенціалу України на засіданні Ради національної безпеки і оборони України. Про це заявлено в ухваленому рішенні правління УСПП, яке відбулося 19 грудня поточного року.

За словами президента УСПП Анатолія Кінаха, сьогодні має місце спрощений підхід до обговорення питань соціальних стандартів громадян. «Коли ми говоримо про соціальні стандарти, вартість робочої сили, конкуренцію трудових ресурсів, ми робимо дуже негативний висновок, який підтверджується вітчизняними і міжнародними експертами, – Україна суттєво поступається в конкуренції за трудові ресурси на світових та європейських ринках», – зауважив він. Президент УСПП наголосив, що на сьогодні близько 4 млн. кваліфікованих українців працюють за кордоном. До того ж кількість українців, котрі прагнуть працевлаштуватися за межами держави, постійно зростає. «На відміну від України, у наших сусідів – країнах ЄС, Балтії, в Росії сформовано дуже потужні соціальні стимули для залучення кваліфікованих трудових ресурсів», – зазначив він.

Як нагадав А.Кінах, нині середня заробітна плата в Україні становить 151 євро, в РФ – близько 800 євро. Водночас мінімальна заробітна плата в сусідніх країнах у кілька разів більша, ніж у нас. «Україна дискутує щодо мінімальної зарплати на рівні 80 доларів США, – наголошує А.Кінах, – натомість у Польщі вона вже складає 350, у Португалії – 570 доларів, країнах Балтії з 1 січня 2007-го сягає рівня 250 доларів».

Анатолій Кінах звернув увагу на те, що відтепер в Україні у багатьох галузях простежується дефіцит трудових ресурсів. Нині в Службі зайнятості офіційно зареєстровано 2 млн. заявок від роботодавців на вакантні робочі місця, з яких лише у 6% місячна заробітна плата перевищує 1000 гривень. Отже, в країні маємо ситуацію, коли кваліфіковані і молоді трударі змушені шукати собі долі в інших країнах, водночас звільняючи місця для некваліфікованої робочої сили з країн третього світу. Поглиблення зазначених тенденцій за об'єктивно непростих демографічних умов призводить до розпорошення нації по світу, і тут вочевидь криється пряма загроза безпеці держави, її незалежності.

«Тому мова повинна йти не про застосування популістських заходів, а про те, щоб держава розробила чітку політику подолання бідності, зростання вартості кваліфікованої робочої сили, зниження навантаження на фонд оплати праці, поглиблення пенсійної реформи для створення робочих місць в Україні, формування європейських стандартів вартості робочої сили в країні», – наголосив президент УСПП і голова ФРУ.

Новий закон має спростити держзакупівлі

Промисловці і підприємці неодноразово наголошували, що норми Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» та інших законодавчих актів» від 15.12.2005 року №3205-IV практично унеможливають стале функціонування системи державних закупівель за умов конкурентного середовища. З березня поточного року нормальну виробничо-господарську діяльність державних та казенних підприємств, в тому числі стратегічного значення, практично паралізовано.

Однією з головних «новацій» зазначеного закону стала тотальна комерціалізація процесу державних закупівель, що суперечить загально визнаним у світі принципам та перетворює закон на інструмент небезпечного для суспільства бізнесу. Порушуються основні принципи

■
■
У січні-вересні 2006 року середньомісячна номінальна заробітна плата, нарахована штатному працівнику (без урахування працівників малих підприємств та зайнятих у громадян-підприємців), становила 1004,06 грн., що у два рази перевищує прожитковий мінімум для працездатних осіб (496 грн.) та на 31, 4 % – відповідний показник рік тому.

■
■
Дані Державного комітету статистики:
рівень зареєстрованого безробіття на 1 грудня поточного року становив 2,5%. Сума несплаченої заробітної плати працівникам економічно активних підприємств на 1 грудня 2006 р. збільшилася на 2,5% порівняно з 1 листопада 2006 р.

У 2006 році на держзакупівлі було виділено до 70 мільярдів гривень.

Коли номер було передано до друку, прес-служба Президента України повідомила, що 5 січня 2007 року глава держави підписав Закон України "Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти".

здійснення держзакупівель – відкритість, прозорість та вільний доступ до інформації. Складність та тривалість проведення чинних процедур закупівлі неодноразово призводили до зриву виробничих процесів у реальному секторі економіки.

Після ретельного аналізу економічного середовища, проведення низки круглих столів УСПП розробив та виніс на розгляд парламенту ініціативи, спрямовані на оптимізацію застосування законодавства про державні закупівлі до господарських товариств, де є частка держави.

Значна частина пропозицій УСПП була врахована, і 1 грудня поточного року конституційною більшістю голосів Верховною Радою України було прийнято Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти”.

Законом передбачено скорочення термінів для подання тендерних пропозицій, удосконалення порядку оскарження рішень, дій або бездіяльності замовників торгів, вилучення з переліку державних закупівель товарів і послуг, які здійснюються підприємствами оборонно-промислового комплексу, вилучення затвердження та оприлюднення річного плану закупівель для підприємств тощо.

Промисловці і підприємці звернулися до Президента країни з проханням невідкладно підписати прийнятий Закон.

Закон впорядкує роботу судів

Наприкінці 2006-го з ініціативи народних депутатів – промисловців і підприємців Верховною Радою України прийнятий Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо розмежування переліку справ, підвідомчих господарським судам та загальним судам)», спрямований на боротьбу з рейдерством – незаконним захопленням підприємств.

Його ухваленню передувала наполеглива та кропітка робота УСПП з вивчення ситуації щодо корпоративних конфліктів та неправомірних дій судів. Нині чинне законодавство не передбачає чіткого визначення підсудності справ. Часто справи розглядаються не за місцем знаходження підприємства, а за місцем проживання акціонера. Внаслідок цього одночасно декілька судів приймають рішення за одним і тим самим предметом розгляду. За таких умов виконати будь-яке судове рішення майже неможливо, оскільки кожне наступне рішення змінює, доповнює або скасовує попереднє. Плутанина в ухваленні судових рішень на руку економічним злочинцям. Вирішення спорів затягується на роки, що заважає веденню підприємствами нормальної господарської діяльності, сприяє поглибленню корпоративних конфліктів.

Закон, прийнятий за наполяганням УСПП, передбачає чітке визначення підсудності справ. Відповідно до його норм спори між юридичними особами, які є учасниками товариства, розглядаються господарським судом за місцем знаходження товариства згідно з відомостями Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. Новий закон сприятиме врегулюванню спорів, що виникають у процесі приватизації, при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів.

Український союз промисловців і підприємців переконаний, що Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо розмежування переліку справ, підвідомчих господарським судам та загальним судам)» дасть можливість усунути підстави для незаконного перерозподілу власності, прискорить побудову цивілізованих корпоративних відносин в Україні. Союз направив заяву до Президента України з проханням підписати цей закон.

В законодавстві не має бути "темних плям"

Дотепер невідоме явище рейдерства стає дедалі небезпечнішим на економічній мапі країни. "Актуальність проблеми зміцнення всіх напрямів та методів захисту прав власника, інвестора і бізнесу загалом підтверджується серйозними тенденціями... це явища рейдерства, штучного банкрутства, силового, адміністративного тиску, нечесної конкуренції тощо," – наголошує президент УСПП Анатолій Кінах.

Якщо виходити з кількості звернень до УСПП, то у поточному році в Україні мали місце від 2000 до 2500 випадків незаконного захоплення підприємств. Промисловці і підприємці пов'язують рейдерські атаки насамперед з високою корумпованістю судової системи і місцевих органів влади, наявністю «темних плям» у вітчизняному законодавстві. Сьогодні в законодавчій базі – тисячі лазівок для бажаючих збагатитися сумнівним способом за чужий рахунок.

Рейдерська активність настільки зросла, що Український союз промисловців і підприємців був змушений звернутися до Президента, Кабінету Міністрів і Верховної Ради України з проханням на державному рівні припинити небезпечне для розвитку економіки явище. Пропозиція УСПП була почута, і при Службі безпеки України нині створена окрема комісія, завданням якої стало припинення незаконних спроб захоплення власності, «утихомирення» рейдерських амбіцій, предметний розгляд кожного звернення суб'єктів господарської діяльності. Завдяки роботі УСПП і спеціальної комісії СБУ вдалося уникнути незаконного захоплення акціонерної компанії «Укррічфлот». Нині Союз промисловців ініціює створення громадських експертних рад при Кабміні, Секретаріаті Президента, МВС, ДПАУ, РНБО, митній службі, вибудовуючи в такий спосіб вертикаль захисту бізнесу від потенційних ризиків і погроз.

УСПП звернувся з відкритим листом до Президента країни з проханням ветовати закон «Про господарські товариства». Його норми, на думку експертів, не тільки не сприяли б вирішенню корпоративних проблем, а й поглиблювали б останні. Промисловці переконані: щодо цього потрібний комплексний закон, який адекватно зафіксує права мажоритарних і міноритарних акціонерів, сформулює норми і для товариств, де є частка державної власності. Дуже важливо, що Президент, поділяючи занепокоєність промисловців, ветовав закон.

Серед ініціатив УСПП – пропозиція повернути в закон про Вищу раду юстиції положення, відповідно до якого народні депутати й уповноважений по правах людини при ВРУ могли б висловити недовіру тому або іншому судові або судді (таке положення колись було вилучено із закону).

УСПП ініціював створення реєстру нечесних суддів і неправомірних рішень судів щодо перерозподілу власності. Сьогодні в «чорному» списку – понад 100 справ і 11 судів, серед яких – Кегичівський районний і Чугуєвський міський суди Харківської області, Московський районний суд Харкова, Городокський, Радехівський суди Львівської області тощо. УСПП звернувся у Верховний і Вищий господарський суди України з проханням дати належну оцінку діяльності цих судів.

Робота щодо запобігання рейдерству проводиться в рамках розробленої УСПП Концепції безпеки бізнесу, яка визначає безпеку як спосіб успішної діяльності суб'єктів господарювання і сталого розвитку економіки держави загалом. Саме за її допомоги будуватиметься система надійного захисту прав підприємців, інвесторів, споживачів.

Нині рейдерство є явищем, яке загрожує національній економічній безпеці. За окремими даними, гонорар за «устішний» рейдерський напад може скласти від 100 тис. доларів США до кількох мільйонів доларів.

За даними Торгово-промислової палати Росії, з 2000 по 2004 рік вона зафіксувала близько 5 тис. захоплень акціонерних товариств. В Україні рейдери діють поки з меншим розмахом. Але за агресивністю та тиском вони аж ніяк не поступаються своїм російським колегам.

Віктор Ющенко,
Президент України

Форуми з Президентом держави стануть регулярними

На початку грудня в Українському домі відбулася робоча зустріч промисловців і підприємців з Президентом України Віктором Ющенком. Її учасниками стали представники УСПП, ФРУ, інших громадських організацій, що захищають права та інтереси великого, середнього й малого бізнесу, народні депутати, керівники правоохоронних органів, судових інституцій, центральних виконавчих органів влади.

Зустріч передбачалася як продовження започаткованого у 2005 році відвертого діалогу між Президентом та діловими колами країни. Адже послідовні і принципові дії, спрямовані на забезпечення розвитку підприємництва та підтримання конструктивної співпраці з бізнес-асоціаціями, громадськими об'єднаннями, – єдиний шлях незворотного економічного розвитку України. Досить знаковими і плідними видалися два попередні всеукраїнські форуми за участю Президента України. За їх підсумками було прийнято два системні укази глави держави – “Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва” і “Про деякі заходи щодо забезпечення здійснення державної регуляторної політики”. Саме вони стали дієвим інструментом для ліквідації штучних бар'єрів і перепон, що залишилися як спадок від попередніх років і стояли на заваді вільному розвитку ділової ініціативи.

Нинішній форум також був дуже змістовним та конструктивним. А тому спільно вирішили організовувати такі зустрічі регулярно і провести наступну у лютому 2007 року. За підсумками форуму створена робоча група, яка сприятиме втіленню домовленостей Президента і бізнес-спільноти в життя.

Пропонуємо ознайомитися з виступами учасників форуму.

Сьогодні треба максимально консолідувати зусилля громадських, ділових ініціатив парламенту, уряду і президента

Віктор Ющенко, Президент України

Про підприємництво

Впродовж останніх років наші взаємні контакти, наша співпраця приносили відчутні результати. Я пригадую, що наші перші два засідання були приурочені до процедури реєстрації суб'єктів господарської діяльності, спрощення цієї процедури. Згодом на рівні президента було скасовано 67 указів регуляторного характеру, на рівні уряду – 150 постанов, на рівні місцевої влади і органів самоврядування – кілька тисяч регуляторних актів. Однак цю роботу не можна назвати завершеною. Регуляторна політика є ще досить складною, обтяжливою, незрозумілою, і тому цю роботу нам треба продовжити і сформулювати окремий план дій.

За цей період був прийнятий закон про дозвільну систему у сфері господарської діяльності, проект якого ми декілька разів обговорювали. Думаю, що це одне з важливих завоювань останніх місяців. Закладені непогані традиції відкритості і прозорості під час прийняття нових проектів нормативних актів.

Безумовно, нам потрібно визнати, що справа підтримки підприємництва і створення нового прошарку заможних людей просувається ще повільно. На мій погляд, ми починаємо втрачати наші здобутки. Досвідчений бюрократ почав брати реванш у багатьох позиціях, тому діалог “влада – бізнес” потребує поглиблення.

Окрема тема – як узаконити спрощену систему оподаткування. Я за внесення змін до цієї системи, що стосуються виведення поза рамки спрощеного оподаткування високорентабельних видів господарської діяльності. Вважаю, що наступний 2007-й має стати роком започаткування єдиного соціального внеску. Хотів ще раз підкреслити, що бюджет 2007-го року повинен передбачити суттєве збільшення фінансування національної програми малого і середнього бізнесу.

Соціальні стандарти

Хотів би ще раз наголосити, що я буду наполягати на перегляді мінімальних соціальних стандартів. За два роки, якщо ви пам'ятаєте, рівень приросту соціальних стандартів був одним із найвищих. Це дало змогу сформувати ефективний внутрішній ринок споживання, акумулювати колосальні ресурси, в тому числі кредитну систему для інновацій і кредитування національного господарства. І це дуже важливо. Але все це вдалося забезпечити за рахунок ефективної соціальної політики. Минулого року – 24% приросту реальних доходів, цього року, я гадаю, буде 19%, можливо, 20% по завершенні року. Ці кошти можуть бути по суті першими інвестиціями, спочатку в депозитарну систему, потім у заснування власного бізнесу.

Минулий рік був першим роком, коли ми вивели пенсію, а дуже часто це є для людини єдиним джерелом грошових надходжень, на рівень мінімального прожиткового рівня. Це хороша соціальна планка, і буде великою прикрістю, якщо ми цю соціальну динаміку втратимо. Не забуваймо, що ринок має дві сторони – сторону, яка виробляє і пропонує, і сторону, яка формує попит.

«Уряд – не кредитна спілка»

Я категорично проти того, щоб уряд давав державні гарантії юридичним особам. Уряд – це не кредитна спілка. У нас уже було 4 чи 5 урядів, які видавали кредитні гарантії. По тих кредитах ми не розраховувалися ще й досі. За останні роки ми видали на кілька мільярдів гарантій і не можемо сьогодні знайти ні тих, хто їх брав, ні тих, хто давав. Ми повинні говорити про умови прозорої рівної конкуренції, основний принцип якої – рівна доступність. Якщо є державні структури, чи то «Укрзалізниця», чи «Автодор», чи ще будь-яка інша, які хочуть отримати державні гарантії, будь ласка, виносьте законопроект в парламент. Цьому має передувати публічна дискусія в ділових колах. Ми повинні щодо цього бути консолідованими і розуміти, що це зачіпає національні інтереси.

Освіта, медицина, культура – предмет турботи промисловців і підприємців

Нам дуже важливо не програти змагання у сфері таких соціальних галузей, як освіта і медицина. Якщо наше покоління зараз втратить динаміку освіти, ми програємо міжнародну конкуренцію за всім спектром соціальних і гуманітарних стандартів. Освіта – ключ, який дає змогу формуватися конкурентному середовищу. І тому тут мова йде про позицію держави, органів місцевого самоврядування, бізнесу. Всі ми повинні об'єднатися. Це одна із тих тем, яка може винести націю на гребінь високої конкурентоспроможності і сформувати гармонійне суспільне життя. До сьогоднішнього дня за рівнем системи загальних навчальних закладів і середньої спеціальної освіти Україна займає перше місце в Європі. Як нам не втратити цю динаміку? Дати їй відповідну якість. А тут ціла низка проблем – школи-інтернати, діти-сироти і суспільство, яке повинно дати гарантії з працевлаштування до першого робочого місця, особливо категорії проблемних груп. Існує низка проблем з гармонізацією середньої, вищої освіти, забезпечення зайнятості.

■
■
За останні 18-20 місяців в результаті взаємних дій на діловій карті України з'явилося понад 200 тис. нових суб'єктів господарювання, в тому числі приблизно 170 тис. фізичних осіб і 34 тис. – юридичних.
(тут і далі – з виступу Президента країни В.Ющенка)

■
■
Кількість підприємств, які вказують на відновлення методів брутального тиску на бізнес, нині складає близько 20% опитаних. Майже третина підприємств готова згорнути свій бізнес.

■
■
Приріст депозитів у банківській системі складає 60% за рік. Оптова і роздрібна торгівля вийшли на чітку динаміку приросту, яка коливається від 25% до 38%. Швидко розвивається галузь будівництва, особливо житлового, малий і середній бізнес завойовує такі позиції, які ще 2-3 роки тому були йому недоступні.

■
■
Кожен місяць країна втрачає 71 тис. громадян. Народжується щомісячно приблизно 41-42 тисячі. За останні 12 місяців нам вдалося суттєво виправити демографію. З 1-го січня до кінця поточного року народжуваність зросла на 6%, децю нижчою стала смертність, однак це лише перші кроки.

■
■
Все починається, безумовно, із способу життя. Діагностика – перша проблема, профілактика – друга, лікування – третя, допомога після лікування – четверта. Хоч це парадоксально, ми не маємо жодної національної вертикальної системи, яка б об'єднала високоспеціалізовані і первинні медичні заклади, наприклад, щодо хвороби серця, раку. Всі ці хвороби ми лікуємо, маючи несформовану загальнонаціональну концепцію розвитку медицини і неукмплектовану медичну структуру.

■
■
Нам потрібно мати в Україні лікарню майбутнього, яка дала б ключові відповіді з лікування серйозних хвороб. Я пригадую, як значна частина нації опікувалася Надійкою Овчар, котра врятувала свою маленьку сестричку і отримала опіки тіла понад 69%. Жодна медична установа у нас не лікує такі опіки. Ми витрачаємо сотні тисяч доларів для того, щоб зробити аналогічну операцію за кордоном. Саме тому нам потрібна лікарня майбутнього. Це і бізнесовий, і національний, і бюджетний проект, і нам треба проявити солідарність.

■
■
Мистецький арсенал матиме на першому етапі близько 48 тис. кв. м площ. Це, звичайно, менше, ніж Ермітаж, але це може бути найвизначнішим мистецьким проектом України.

Друга тема – це медицина. Чотири проблеми, навколо яких ми повинні об'єднатися, влада і бізнес. Понад половину смертей спричиняють хвороби серця і судинної системи. Ми за деякими позиціями не маємо навіть мінімального набору медичного обладнання. У нас найслабша діагностика, яка не дає можливості виявляти перші симптоми захворювань. На другому місці стоїть рак. Туберкульоз по деяких регіонах уже наближається до порогу епідемії. За розповсюдженням ВІЛ/СНІДу ми маємо одні із найбільших темпів зростання в Європі. Якщо ми разом не візьмемося, не створимо загальнонаціональної системи протидії хворобам, буде біда.

Я переконаний, що це не тільки проблема уряду. Бізнес у такому контексті також повинен знайти себе, тому я говорю про 4 національні програми плюс програму загальної медицини. Якщо ми зараз не об'єднаємося і не почнемо із амбулаторії сільського пункту, щоб вона була укомплектована 18-ма видами обладнання, нам буде гріш ціна.

Думаю, що було б великим компліментом з боку бізнесу подарувати нації гамма-ніж тому чи іншому медичному центру. Безумовно, я схвалюю всі громадські ініціативи, які є сьогодні по збору коштів. Але у такий спосіб ми будемо ці кошти довго збирати.

Ще одна тема – загальнонаціональні музеї. Згадайте зараз, в якому столітті збудували музеї Києва, які за призначенням були ці будівлі. На Інститутській 15 років ми будуємо приміщення національного музею. Як же ми хочемо себе ідентифікувати, з якими посиланнями прямувати до світу? 98% запасників музеїв не працюють на Україну. Ні я, ні ви не бачили такі твори мистецтва, які могли б формувати високого рівня культурні свідчення про історію нашої нації. Питання стоїть так: це покоління повинно подарувати нації мистецький арсенал. Я принципово не хочу говорити, що це мають бути державні кошти, це повинні бути кошти українського бізнесу та пожертви окремих людей. У нас повинен бути хоча б один музей європейського зразка.

Вільні економічні зони

Окремо я хотів би дати добро відновленню галузевих пільг та пільг для вільних економічних зон у дещо модифікованому вигляді. На мій погляд, було нерозумним одночасно і бездумно все це скасовувати. Таким же нерозумним буде і їх автоматичне, під один шаблон, відновлення. Я буду проти відновлення незаслужених преференцій одним бізнесменам за рахунок інших, і тому я пропоную уряду провести ретельний аналіз і на його основі побудувати окремі законопроекти щодо відновлення пільг у кожній конкретній зоні, території чи галузі.

ПДВ

Щодо підходів до стягнення ПДВ при імпорті товарів в Україну під вексель, можна було ввозити не лише основні засоби третьої групи і виробничі запаси, але подивіться на ці речі ширше. А чому не є пріоритетом основні засоби четвертої категорії? Чи нам не потрібна комп'ютеризація? Інформаційні, комп'ютерні технології залишаються надзвичайно актуальною темою для національного ринку.

Торкаючись найбільш болючого, згадаю тему своєчасної компенсації ПДВ. Цей податок не є податком на виробника. Це вина держави, що підприємств відчуває сьогодні ПДВ як податок на виробника. Як зробити так, щоб не була вилучена жодна копія з обороту? Це дуже простий бухгалтерський принцип балансу дебету і кредиту. Якщо ми з дебету щось вилучаємо, ми обов'язково будемо шукати кредиторів. Тому на питання: давати чи не давати пільги, категорично відповідаю – не давати. ПДВ – це податок на споживача, якщо цю умову влада порушує, він стає податком на виробника. Зараз і на державному рівні не можемо звести це сальдо, ще декілька років тому заборгованість сягала 7-ми мільярдів. Це кредит, який бізнес давав уряду, безоплатний кредит. Наша мета – виконати положення закону про неухильне і своєчасне повернення ПДВ. Я переконаний, що

податковій адміністрації більше 60-ти днів на відшкодування давати не можна. Таким має бути правило. Це не є достойно, від цього страждають ринок, бізнес, інтереси і внутрішніх, і зовнішніх інвесторів.

Оподаткування дивідендів

У пропозиціях до бюджету ми бачимо, що з 1 січня 2007-го року всі повинні платити 15% податків на доходи фізичних осіб, але ті фізичні особи, які отримують доходи як дивіденди, будуть платити 5%. Чому так? Хіба дохід на дивіденд є важчий, ніж той, що людина отримує через інші форми діяльності, в тому числі і через заробітну плату? Очевидно, ні. Я не розумію логіки цієї мотивації і вважаю таку позицію неправильною, її треба виправляти.

Приватизація

Окрема тема – приватизація. Ми повинні бачити повну картину політики приватизації, і не тільки у контексті 2007-го року. Під приватизацію в 2007-му році пропонується 596 об'єктів, лєвова частка з яких має дрібні пакети. Вони не сформують нового ділового поля, вони не спричинять нової ділової активності на ринку. Остання інвентаризація фонду державного майна показала, що ми маємо сотні підприємств, які не взяті на облік ні в державному, ні в комунальному реєстрах, а вже 15 років живуть самі по собі, і ні про які приватизації там не йдеться. У нас сотні об'єктів, у яких державна частка складає 5%, 7%, 8%. З якою місією держава тримає ці 5-8%? Чим вона управляє? Це канал криміналізації відносин влади і бізнесу, і ми повинні концептуально висловити ставлення держави до таких об'єктів. Там, де частка держави складає 15% – 20%, ситуація схожа. Такі об'єкти, як правило, дорозкрадають, доводять до банкрутства, там вимощена чітка дорога виведення їх із активного обороту. Було б дуже добре, якби ми разом з головами сільських і селищних рад, мерів міст висловилися і щодо комунальної власності. Якби ми спочатку сформували загальну ідеологію приватизації, а потім вдавалися до конкретних кроків, я думаю, що ми б швидше завели бізнес в комунальну сферу і припинили непосильну експлуатацію центральних чи місцевих бюджетів. Нам потрібно пенсії і зарплати підвищувати, нам потрібні ефективні соціальні програми, а ми за бюджетні кошти воду доставляємо, каналізацію прибираємо, сміття вивозимо. Вибачте, таке в світі давно вже не належить до функцій держави, це стало функцією ефективних суб'єктів господарювання, які виборюють своє право працювати тут на конкурсних засадах. Ми ж все тримаємо на одному монополісті і забуваємо, що один монополіст ніколи не впорається і не дасть ладу всій економіці.

Рейдерство

Особливої уваги потребує процес, пов'язаний зі спробами перерозподілу власності, проблема так званого рейдерства. Хотів би ще раз повернутися до дискусії, що розгорнулася у діловому українському світі щодо мого рішення висувати право вето на зниження кворуму загальних зборів акціонерів із 60% до 50%. Хотів би чітко сформулювати свою думку з цього приводу. Я проти того, щоб за допомогою законодавців вирішувалося питання конкретних замовників по конкретних об'єктах. З іншого боку, я за цілковите і комплексне законодавче врегулювання проблем захисту міноритарних акціонерів. Питання кворуму має бути вирішено так, щоб держава могла управляти об'єктами державної власності. Ще одна мета – запровадження жорстких правил діяльності реєстраторів і депозитаріїв. Майже половина проблем, які виникають у стосунках з державною частиною власності, це питання подвійних стандартів. Ви можете зіткнутися з тим, що два депозитарії, що дві фірми-реєстратори працюють по одному й тому самому об'єкту. І чим керується суд, важко прогнозувати. Моя думка така: деякі наші суди можуть вирішити будь-який спір, навіть між Марсом і Юпітером, але не за просто так.

■
■
А якщо поглянути на статистику, я думаю, що вона ще красномовніше засвідчить недоцільність таких ініціатив. У 2005-му році всього виплачено 1,7 млн. грн. дивідендів. З них 151 особа в Україні отримала дивіденди більше 1 млн. грн. Можна сказати, що 151 особа отримала 64% всіх дивідендів України за попередній рік.

■
■
Є ще багато питань. Чому не виставляється на продаж «Укртелеком»? Зверніться до експертів, вони покажуть вам чітку динаміку, куди йде дебіторська та кредиторська заборгованість, які фінансові результати, яка оцінка активів кожного року. Через 2 роки «Укртелеком» вже не вдасться продати, бо не буде чого продавати. Чи є інша думка? Одеський припортовий, «Турбоатом», і так можна продовжувати. Ми втрачаємо золоті резерви державних активів і ведемо дискусії, як приватизувати на мільярди гривень підприємства, в яких частка держави від 5% до 8%, а по суті замовчуємо цю проблему.

■
■
Мене дуже турбують погроми, які супроводжують процеси рейдерства і спрямовуються на той чи інший бізнес. Я хотів би, щоб цьому питанню ми присвятили окреме спільне засідання, щоб були присутні правоохоронці і доповіли, що діється у Львові, Дніпропетровську, Запоріжжі, Донбасі, Криму тощо. Ці території мають кричущі проблеми.

Окрему апеляцію я хотів би адресувати голові Верховного Суду, щоб і він долучився до діалогу влади і бізнесу та знайшов способи оптимізувати середовище у судовій системі України та прояснити дуже багато позицій у процедурах і стосунках влади та бізнесу. Нам бракує справедливості, прозорості, передбачуваності, у нас немає відчуття захищеності поруч з власними правоохоронними органами. Але, шановні колеги, хотів би звернутися і до вас. Суддя, який прийняв неправомірне рішення, повинен отримати оцінку громадськості, Вищої ради юстиції, про цей епізод повинна дізнатися вся країна.

Зміцнення ринків

Фондовий ринок. Ми сьогодні про це не говорили, але я переконаний, що це трагедія національного ділового ринку. Ми не знайшли ключі до найдешевшого інвестування економіки. У всьому світі акціонер є рушійною силою мобілізації ресурсів для організації корпоративного бізнесу. Наші активи на фондовому ринку не працюють. Немає способу, щоб взяти цей ресурс і спрямувати його на фінансування економіки. Як правило, вибір простий: або купуй нерухомість чи відкривай депозит у банку, або – складай у панчохо. Тому на порі серйозно говорити про раціональну організацію фінансового, фондового ринку.

Щодо організації ринку землі. Необхідно все зробити для того, щоб сформувати в парламенті політичну волю, яка б забезпечила формування ринку землі з 1-го січня 2008-го року. Щоб ми з вами не стали перед фактом, що почнеться весна 2007-го року і знову знайдуться аргументи, як з 2008-го року перенести це ще роки на чотири.

Щодо ринку зерна. Немає у світі країни, яка б не регулювала цей ринок і за кількістю, і за ціною. І кожна нація, кожний уряд це здійснює, включаючи і Канаду. Завжди існують два протилежні інтереси. Один інтерес – не треба допускати високого зростання цін на зерно, бо це буде конфлікт з споживачем. Проте, якщо ціни на зерно падають, виникає конфлікт з виробником, а це уряду також не вигідно. Бізнес не протестує проти ринкових механізмів регуляції попиту і пропозиції. Регулювання треба здійснювати ринковими способами, тоді бізнес не нестиме збитків.

Пенсійний фонд

Абсолютно праві ті, хто говорить, що не потрібно чекати збалансування пенсійного фонду, який незбалансований через відсутність сучасної соціально-фіскальної політики. Рівень соціального навантаження для українського бізнесу виявився завеликим. Арифметичне об'єднання соціальних податків ще не мінімізує податків – ось головна проблема. Об'єднання – крок формальний. Через великі страждання ми маємо прийти до того, що пенсійний фонд – це єдиний орган в державі, де всі громадяни повинні бути рівні, і пенсії їм повинні нараховуватися відповідно до закону.

Діалог влади і бізнесу

Наша мета у співпраці з бізнесом – не політизувати стосунки. Я справді хочу грамотно, раціонально вибудувати місію бізнесу у формуванні та регулюванні основ національної політики. Якщо у нас це крило буде відсутнє, а й надалі пануватиме логіка, за якої чиновник – наймудріший, ми ще не скоро будемо ефективними.

Анатолій Кирилович Кінах розповідав мені, як він поїхав в Нідерланди. Йому пропонують спочатку провести низку нарад у вежі влади, а потім поспілкуватися з урядовцями. Що таке вежа влади? Це хмарочос, у якому знаходиться Союз промисловців і роботодавців Нідерландів. Там формується економічна політика. Поруч з хмарочосом Міністерство економіки, розташоване в триповерховому особняку. Але це не тільки зовнішні пріоритети. Передусім міністр економіки і міністр фінансів співпрацюють з бізнесом, гармонізуючи його волю з національними, державними інтересами. Такою має бути і наша мета.

Наш форум повинен працювати таким чином, щоб за декілька місяців видавати “продукти”, які повинні формувати основи або певні зміни до основ в економічній політиці. Тоді ми зробимо такі засідання ефективними і продуктивними.

Поза жодними сумнівами, я накладатиму вето на закони, які будуть обмежувати право української громади або право українського бізнесу, зупинятиму постанови Кабміну, які будуть сприяти нечесній конкуренції і вирішувати питання конкретних бізнесменів. Хотів би, щоб ви були солідарними у рамках такої політики. Переконаний, що сьогодні треба максимально консолідувати зусилля громадських, ділових ініціатив парламенту, уряду і президента. Власне кажучи, цьому й присвячується відновлення нашого діалогу, переведення його на періодичні щоквартальні засади.

На рівних

Анатолій Кінах, президент УСПП

Одразу хотілося б висловити вдячність Президентові України за підтримку пропозиції обговорити на найвищому рівні болючі проблеми економіки та вітчизняного бізнесу. Наша розмова має бути максимально чесною і принциповою. Питання конкурентоспроможності економіки України, безпеки бізнесу, захисту прав власника, інвестора, діалог влади та бізнесу особливо актуальні за умов наближення вступу до СОТ, зростання конкуренції та ціни на енергоносії на світових ринках.

Нам необхідно у режимі постійного діалогу з владою обговорювати та разом шукати відповіді на актуальні проблеми сьогодення. Варто дещо сказати про державний бюджет. З деяких питань справді були прийняті збалансовані рішення. Принципово неприпустимим було внесення через Закон «Про державний бюджет» хаотичних змін до системи оподаткування, як це вже усталилося у вітчизняній практиці. Нині є рішення винести оподаткування за межі бюджету і виокремити це у відповідний закон. Згадаймо, як у 2005 році в односторонньому порядку були скасовані ВЕЗ та ТПР і внесена низка податкових змін, які суттєво погіршили інвестиційний клімат і конкурентоспроможність нашої економіки. Дотепер точиться дискусія навколо доцільності відновлення ВЕЗ та ТПР. Я не втрачаю надію, що зрештою настане час, коли податкові зміни вноситимуться, зважаючи на вимоги Бюджетного кодексу – не пізніше, ніж за півроку до початку нового бюджетного року.

Нам украй потрібно визначити державні пріоритети, сконцентрувати на них відповідні фінансові, матеріальні ресурси. Це має принципове значення, адже подальший поступ можливий лише за умови концентрації сил на проривних точках економіки, а не там, де державна підтримка є результатом лобіювання окремих політичних сил.

Дуже важливо, щоб пріоритетною стала стратегія розвитку держави, її інвестиційна, інноваційна складові. Потрібно звернути серйозну увагу на необхідність передбачення оновлення та модернізації основних фондів. Ми переконані, що з урахуванням фізичної і моральної зношеності нашої економіки, основних фондів варто суттєво підвищити стимули для реінвестування прибутку підприємств, стимули для імпорту в Україну високотехнологічного обладнання, яке у нас не виробляється. Це – підґрунтя нашої конкурентоспроможності, і тут є над чим серйозно працювати.

З урахуванням сталого і незворотного зростання цін на світовому ринку необхідно вдосконалювати політику енергозбереження. Як зазначають підприємці, нинішній податок на додану вартість є одним з найбільш руйнівних та проблемних для підприємництва та бізнесової діяльності. Варто згуртуватися та спрямувати дії на вдосконалення адміністрування податку на додану вартість, відшкодування від'ємного сальдо. Адже донині продовжується вимивання обігових коштів підприємств-експортерів. Таким чином створюється дуже серйозне підґрунтя для корупції. І йдеться не тільки про вдосконалення адміністрування, а й про створення рівноправних перед законом та прозорих умов господарювання всіх суб'єктів. Своє слово тут, безумовно, повинні сказати і правоохоронні органи.

Анатолій Кінах,
президент УСПП

■
■
Також ми вимагаємо дотримуватися Конституції України і Державну програму приватизації на 2007 рік ухвалити як закон про Державну програму приватизації. Маю нагадати, що востаннє такий закон приймався Верховною Радою ще в 2002 році. Нині конче необхідно ухвалити на 2007 рік не лише перелік підприємств для приватизації, а й необхідну державну програму.

(тут і далі – з виступу президента УСПП А. Кінаха)

■
■
Чим довше не впроваджується ринок землі, тим більше є шансів сформувати новітній ринок латифундистів в Україні. Щоб не сталося так, що ринок буде впроваджений, а продавати вже буде нічого, адже все вже буде скуплено! Всі знають, ринок землі працює, тільки він працює нелегально. Як зазначають аналітики, сьогодні для того, щоб купити землю, треба отримати 32 управлінські рішення. Кожне рішення – це хабар.

■
■
Ви хочете, щоб той чи інший закон був прийнятий? Такий закон можете зробити тільки ви, а якщо ви хочете дати доручення міністру економіки, він зробить закон, який вважатиметься раціональним і доцільним з точки зору уряду. Треба подумати над тим, щоб наші дискусії завершались конструктивними ініціативами, а спільні засідання завершувалися готовими ухвалами, готовою продукцією.

■
■
Ми підтримуємо необхідність суттєвого перегляду питань, які стосуються стимулів відновлення діяльності вільних економічних зон, технологічних парків. Якщо виходити з сучасного світового досвіду і прозорій рівноправної конкуренції, то це дуже ефективні механізми. Ми не допустимо одностороннього скасування таких стимулів, але водночас також звертаємо увагу на необхідність їх удосконалення з тим, щоб не порушувати умови конкуренції.

Території ВЕЗ та ТПР не повинні перетворитися на «чорні діри», через які потерпають і бюджет, і громадяни нашої держави. Дуже важливо, щоб ми за рахунок спільних зусиль в стислі терміни прийняли у Верховній Раді дуже важливі закони, які безпосередньо впливають на умови бізнесу в Україні, інвестиційний клімат і конкурентоспроможність економіки. Питання з-поміж наболілих – зниження навантаження на фонд оплати праці. Тому ми підтримуємо необхідність прийняття в стислі терміни Закону «Про єдиний соціальний внесок» та одночасного вдосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб. У такий спосіб ми створюємо всі умови для зменшення тіньового сектора, зростання платоспроможності наших громадян, що в кінцевому підсумку стимулює розвиток економіки.

Наголошуємо також на необхідності збереження і вдосконалення спрощеної системи оподаткування як дуже ефективного джерела формування середнього класу, створення нових робочих місць. Водночас ми маємо намір жорстко протидіяти зловживанням у спрощеній системі оподаткування, особливо коли мова йде про зниження обсягу прибутку, який підлягає оподаткуванню.

Дуже важливою є проблема щодо спрощення процедури надання земельних ділянок під забудову. Хочу зазначити, що, виходячи з наших досліджень, «лідерами» корупційних зловживань у сфері земельних відносин є, на жаль, наша столиця – Київ, а також Київська область, Крим, південні території Одеської області. Нам потрібно реалізувати земельний кодекс, формувати сучасний ринок землі. Без цього, я переконаний, у нас не буде конкурентоспроможної економіки та необхідного обсягу інвестицій.

Йдеться про розуміння того, що діалог влади з бізнесом повинен відбуватися на засадах рівноправної і високої взаємної відповідальності. Держава має нести відповідальність за формування розумних правил гри, а бізнес – за свої зобов'язання перед суспільством і державою. Інших варіантів просто не існує, адже ми прагнемо розбудови правової демократичної держави.

Для ділових кіл принципово важливо не допустити збільшення кількості видів діяльності, які підлягають ліцензуванню, а ми бачимо такі намагання. Дуже важливо кардинально скоротити кількість різноманітних регуляторних відомчих актів. Я також хочу поінформувати, що ми наполягатимемо на запровадженні адміністративної та кримінальної відповідальності чиновників за їхнє перешкоджання підприємницькій діяльності, як це дуже часто вони намагаються зробити.

Сьогодні у присутності представників влади ми висловлюємо свою занепокоєність через загострення ризиків перерозподілу власності поза межами законодавства та рівноправної конкуренції, активізацією спроб перерозподілу власності за політичними і регіональними ознаками. Це завдає величезної шкоди довірі до України з боку інвесторів, дуже негативно впливає на авторитет нашої держави в світі. Адже проблема так званого «рейдерства» нині набула значного суспільного резонансу.

Ми вимагатимемо внесення відповідних законодавчих змін. Понад усе нас турбують ознаки того, що в Україні боротьба з корупцією здійснюється дещо вибірково. При цьому порушуються конституційні засади демократичної правової держави, правило рівності усіх перед законом, незалежно від прізвища, статусу і політичного забарвлення. Не можна допустити, щоби такі структури, як генеральна прокуратура, правоохоронні органи, судова гілка влади, ставали певним важелем у особистій, відомчій чи політичній конфронтації. Це та межа, за яку не можна заступати. Я маю надію, що спільними зусиллями ми цього не допустимо.

Ми абсолютно впевнені, що діалог «влада – бізнес» треба вдосконалювати, об'єднуючи зусилля громадськості, організацій бізнесу, промисловців, підприємців, роботодавців. У своїх діях ми повинні керуватися тим, що ми маємо одну головну мету – формувати умови для розвитку України як сучасної конкурентоспроможної демократичної держави.

Тягар податків

Володимир Приходько, президент концерну
“Крюківський вагонобудівний завод”

Акционерное общество «Крюковский вагоностроительный завод» по праву считается одним из крупнейших и старейших производителей железнодорожного подвижного состава в Украине. Нам более 130-ти лет. В активе предприятия – производство магистральных, пассажирских железнодорожных вагонов, вагонов метро, позатажных тоннельных экскаваторов, инженерной и дорожной техники. Вся продукция сертифицирована по международным стандартам ISO 9001AR HЗРБ. Существенную часть в ее объеме занимает продукция на экспорт, которая за десять лет выросла с 35% до 67%.

Замечу, что мы всегда работали и работаем без посредников, казалось бы, пока все идет хорошо. Но появилась реальная угроза свести на нет все наши достижения. Главная причина – проблемы с налогообложением.

Так, с внесением с 1 июля 2005 года изменений в Закон об НДС и порядок определения суммы налога, который подлежит уплате в бюджет Украины или возмещению из бюджета, еще более усложнился этот и без того сложный процесс, усилилась тенденция к росту невозвращенного НДС. К тому же возмещение НДС в срок 60 дней, определенный как один из кратчайших в Европе, фактически не соблюдается. Зато действует запрет на зачисления заявленной налогоплательщиком суммы возмещения НДС в счет погашения долгов по другим налоговым платежам.

Добавьте еще давление таможенных органов, которые требуют проводить оплату НДС по импортным материалам производственного назначения прямыми платежами без вексельных расчетов. Согласитесь, нелогично предлагать экспортеру, закупающему импортное сырье и комплектующие, заплатить НДС по импорту деньгами, а потом несколько месяцев ждать их возмещения вместе с возвратом основной суммы бюджетного возмещения. Я полагаю, что следует и впредь оставить экспортерам-производителям возможность отчетов по НДС по импорту с оформлением налоговых векселей.

Сложным остается и ряд других вопросов налогообложения, которые не стимулируют деятельность предприятий, в первую очередь, инвестиционную и инновационную. Нормы по амортизации значительно занижены, особенно в сравнении с европейскими. Проведение ремонта основных средств ограничивается включением в состав валовых расходов только лишь 10% от стоимости основных фондов. Ущемляет интересы предприятий и фискальный метод расчета валового дохода по применению первого события: в расходы попадает сумма затрат только после реализации, то есть после отображения дохода. А из сумм, полученных при оплатах, предприятие платит 25% налога, но такой рентабельности в машиностроении еще не достигли. И вряд ли достигнут.

Предприятия, которые создают новые, сложные по комплектации виды продукции, не имеют права включать в состав валовых расходы по гарантийному ремонту. Действуют правила еще от 2002 года, которые не пересматриваются Кабинетом министров, несмотря на наши многократные обращения.

Наше предприятие всю свою прибыль направляет на развитие производства и создание новых видов продукции. Потому обновление основных средств в машиностроительной отрасли нужно проводить не реже, чем через четыре года. И неважно, каков износ оборудования – более или менее 50%: таковы требования современных технологий. Мы за то, чтобы все объемы, направляемые на инвестирование предприятий, уменьшали налоговую прибыль, то есть шли из расчета валовой прибыли, и только оставшаяся после этого сумма должна облагаться налогом. Тогда мы останемся конкурентоспособными и сможем удерживать позиции на рынках транспортного машиностроения в СНГ и Европе.

Володимир Приходько, президент концерну “Крюківський вагонобудівний завод”

■
■
Історія Крюківського вагонобудівного заводу почалася в 1874 році, з невеликих вагоноремонтних майстерень Харківсько-Миколаївської залізниці, що займалися поточним ремонтом вантажних вагонів. Після відкриття у 1900 році нових виробничих корпусів майстерні почали здійснювати поточний ремонт пасажирських вагонів. У ті роки на заводі працювало 400 робітників, що забезпечували ремонт 120 вантажних і 20 пасажирських вагонів на місяць.

Тут і далі текст подається мовою оригіналу.

Александр Кірш,
шеф-редактор журналу „Бухгалтер“

„Відмінний“ податок

Олександр Кірш, шеф-редактор журналу „Бухгалтер“

Когда законодатель сам определил себе правило не менять налоговые законы за шесть месяцев до начала бюджетного года, в этом был глубокий смысл: предприятия и предприниматели должны успеть к изменениям подготовиться, а законодатель – получить возможность увидеть ошибки, если он их сделал.

В декабре должен появиться новый закон, которым безотнositельно к закону о бюджете с 1-го января 2007 года вводятся серьезные налоговые изменения, то есть совсем не за шесть месяцев до начала бюджетного года, не в июне. Значит, возникнут такие вопросы, которые будут оборачиваться большими проблемами и большими штрафами. При этом государство ничего, по большому счету, не выиграет.

Вот, к примеру, ввели положение в новой редакции закона об НДС о том, что обычные цены для налоговых обязательств будут действовать не всегда, а тогда, когда они отличаются от договорных цен более чем на 20%. Хорошее положение, но при этом не убрали и старый пункт, согласно которому НДС всегда исчисляется по обычным ценам. Получается: всегда – по обычным ценам, а когда разница больше 20%, то особенно по обычным.

Точно так же – положение о налоговом кредите, который тоже должен учитываться по обычным ценам, однако совершенно непонятно, как его рассчитывать. Впрочем, это проблема чисто техническая, которая не так болезненна, как проблема, связанная с отрицательным НДС.

Да, у нас в стране НДС – это не налог с разницы, а разница между налогами, и любое развивающееся предприятие, если оно закупает больше, чем продает, имеет отрицательный НДС. Что государство от этого выигрывает, если налоговые кредиты больше, чем налоговые обязательства? Вот, например, почему не допускается на законодательном уровне зачет долга предприятия государству? Вместо этого государство требует оплату сразу, а возврат возможен дней через 60, а может и через 90.

В чем резоны, если законодательством не предусмотрены меры более простые? Например, предприятие бесконечно перепроверяют, и оно не просит возмещения НДС на свой счет, а просит его возместить как зачет в счет будущего НДС. Но снова запрет! В этом случае какой выигрыш государству, если предприятие готово получать НДС не «живыми» деньгами, а согласно заменить его зачетом?

Вместо того, чтобы решать старые проблемы, придумывают новые: спецсчета или электронные реестры? А в чем разница?

Спецсчета – это уменьшение оборачиваемости денег до 50 дней. Поставщикам платить не нужно: предприятие им уже заплатило или еще заплатит, таким образом, деньги просто вымываются из оборота, следовательно, падает выручка, налоги, включая тот же НДС. И никаких денег у госказначейства не хватит, чтобы компенсировать этот убыток, потому что фактически это долг всему государству, а не только предприятию.

Электронные реестры менее болезненны, если не брать во внимание, что при сегодняшнем уровне коррупции предприятия вынуждены будут «сдавать» своих контрагентов, поставщиков и покупателей. Пусть они не раскроют номенклатуру, но через обороты НДС уже несложно выявить поставщиков. Таким образом, получается, что в Украине отменяется коммерческая тайна. И опять, по большому счету, выигрыша у государства нет. У предпринимателей – тоже. Вопрос в том, кому же все-таки это выгодно?

На першому плані чиновники

Тетяна Зацерковна, член ради Співки аудиторів України

Увы, мы живем в обществе, где налогоплательщики до сих пор так и не стали центральными фигурантами производственных отношений, как это принято во всех государствах с развитой рыночной экономикой. У нас на первом плане – чиновники. Поэтому они позволяют себе подчас действовать, не учитывая мнение и потребности налогоплательщиков, и относиться к ним как к фигурантам более низкого уровня. Я поднимаю вопрос об этом потому, что опять заявила о себе проблема упрощенной системы налогообложения. Ее сейчас уничтожают.

Представители малого бизнеса уже устали ждать принятия закона об упрощенной системе налогообложения. Еще в прошлом году по поручению Президента законопроект разработали, в его обсуждении участвовали тысячи субъектов малого бизнеса, и он был практически готов. Думаю, было бы целесообразно именно от Президента страны, который обладает законодательной инициативой, внести законопроект в Верховную Раду для первоочередного обсуждения.

Следующий важный вопрос – единый социальный налог. Бизнес ждет этого закона уже больше года, а законопроект также давно готов. Мы предлагаем внести в законопроект норму постепенного объединения всех фондов. Предусмотреть механическое соединение четырех платежей в один, то есть одна «платежка», одна декларация – и все. А сегодня бизнес задыхается от большой нагрузки на фонд оплаты труда. Как можно так долго заниматься этой проблемой?

И еще один момент: давайте нагрузку на фонд оплаты труда распределим равномерно между работодателем и работником. Это позволит работнику осознать, что он лично платит в пенсионный фонд. А значит, и спросить, куда дели мои деньги? – то есть контролировать власть. Такого пожелания бизнеса.

Чи варто обмежувати експорт?

Володимир Клименко, президент Української зернової асоціації

Кропіткою працею тисяч підприємців за 15 років незалежності в Україні був створений ефективний зерновий ринок. Наше зерно сьогодні продається в усьому світі, що є відповідним визнанням України як зернової держави. На жаль, ті події, що відбуваються на зерновому ринку країни останнім часом, можуть вмиг перекреслити всі напрацювання.

Втрачати від адміністративного обмеження експорту, введеного Кабінетом Міністрів України, зазнають всі без винятку учасники зернового ринку, а це 11 тисяч сільськогосподарських підприємств, 43 тисячі фермерів, порти, перевантажувальні термінали, перевізники зерна, експедитори, страховики, не кажучи вже про близько 600 експортерів зерна, які минулого року успішно продавали зерно у 80 країнах світу. Тепер компанії, які працюють на зерновому ринку, змушені згорнути інвестиційні проекти та звільнити працівників.

І все це відбувається після того, як навесні було заявлено про майже рекордні майбутні врожаї. За прогнозами Міністерства аграрної політики в червні поточного року, врожай зерна 2006 р. очікувався на рівні 40 млн. тонн, пшениці – 17 млн. тонн, з яких щонайменше 2/3 – продовольчої. Експорт прогнозувався на рівні минулого року – понад 13 млн. тонн.

Керуючись саме цими прогнозами, експортери на початку маркетингового року уклали зовнішньоторговельні договори з іноземними партнерами, відкрили кредитні лінії у закордонних та

Тетяна Зацерковна,
член ради Співки аудиторів України

■
■
Ще в червні 2006-го в парламенті був зареєстрований законопроект про перехід на єдиний соціальний внесок, який би допоміг вивести зарплату в країні з тіні. Передбачено, що параметри єдиного соціального податку ВРУ встановлює при затвердженні закону про бюджет на наступний рік. Якщо цей документ був би прийнятий, нова схема відрахувань почала б працювати з 1 січня 2007-го.

Володимир Клименко,
президент Української зернової асоціації

■
■
В законі існує норма: юридичні та фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які є платниками єдиного податку за спрощеною системою оподаткування і не зареєстровані як платники податків на додану вартість, не мають права на нарахування податку, податковий кредит і складання податкових накладних, а також отримання бюджетного відшкодування.

Втрат від обмеження експорту зерна з України зазнають усі без винятку учасники зернового ринку, а це 11 тисяч сільськогосподарських підприємств, 43 тисячі фермерів, порти, перевантажувальні термінали, перевізники зерна, експедитори, страховики, близько 600 експортерів зерна, які в минулому році успішно продавали його в 80 країн світу.

українських банках, почали закуповувати необхідні для виконання контрактів обсяги зерна у виробників та транспортувати його в портові елеватори. Водночас за відсутності серйозних причин і істотних негативних чинників Мінагрополітики несподівано знизило прогноз показників врожаю до 34,7 млн. тонн, в т. ч. пшениці – до 14,3 млн. тонн. Прогноз експорту було скорочено до 9 млн. тонн, тобто на 45%.

Для всіх фахівців ринку зерна стало очевидним, що світовий баланс пшениці напружений. Необхідно було своєчасно сформувати державні резерви продовольчого зерна, щоб не допустити спекуляцій щодо його нестачі. До того ж на початку маркетингового року ціни на зерно є найменшими. Проте саме такі закупівлі підтримали б українських товаровиробників.

Однак, по-перше, кошти не були виділені у необхідному обсязі, по-друге, гроші були витрачені не за цільовим призначенням. Замість того щоб формувати резерви, держава брала зерно у заставу, що за умов зростання цін взагалі було недоцільним.

Для ефективного регулювання ринку потрібно було закуповувати зерно за ринковими цінами. Рішення про фінансування таких закупівель мають ухвалювати заздалегідь, щоб необхідні кошти виділяли вже в червні-липні, а при визначенні обсягів закупівель потрібно керуватися досвідом та знанням експертів. Натомість уряд, мабуть, аби перестраховатися, запровадив неринкове ліцензування, а потім і квотування експорту зерна, тоді як баланси показують, що Україна цього року може і повинна експортувати значні обсяги зерна. Наслідки таких рішень можуть бути катастрофічними не лише для галузі, а і для всього АПК в цілому, отже, держава теж потерпить. До того ж рішення про обмеження експорту фуражного зерна суперечить вимогам СОТ.

Зараз виробники мають вибір: продавати зерно на внутрішньому ринку чи експортувати. За даними Державного комітету статистики, вартість експорту склала: пшениці – 705 млн. доларів США, ячменю – 520 млн., кукурудзи – 253 млн., всіх зернових – 1,5 млрд. доларів США. Ці гроші формують доходи виробників, держава отримує податкові надходження, в аграрний сектор залучаються інвестиції.

Звичайно, держава має всі важелі впливу на зерновий ринок, вони визначені законами України «Про зерно та ринок зерна в Україні» та «Про державну підтримку сільського господарства України». Створено засадові умови для цінового державного регулювання на організованому товарному ринку, діє система кредитування товаровиробників через механізм заставних цін, на ринку працюють державні підприємства.

Внутрішні споживачі зерна (борошняна, круп'яна, м'ясна, спиртова галузі) зацікавлені в низьких цінах на зерно, але не спроможні спожити все зерно. Вони майже не конкурують між собою, бо споживають різне зерно. Якщо обмежити конкуренцію з боку експорту – ціни на внутрішньому ринку (через перевищення пропозиції над попитом) будуть мінімальними. Тобто саме закупівлі зерна на експорт не дають обвалитися внутрішнім цінам на зерно.

Нині нарощування обсягів виробництва зерна в світі розглядається вже не лише як можливість виробити більше продуктів харчування. Новий пріоритет – забезпечення за допомогою сільського господарства енергетичних потреб держави. Україна може витрачати на виготовлення біопалива в майбутньому десятки мільйонів тонн зерна, бо спроможна вирощувати до 100 млн. тонн на рік. Отже, країна просто повинна розробити відповідну програму.

Якщо аграрна політика держави спрямована на нарощування виробництва зерна, то державні рішення повинні відповідати інтересам виробників. Аналіз прийнятих постанов свідчить про те, що постанови про обмеження експорту були прийняті якраз всупереч інтересам виробників зерна, тому вважаємо за необхідне розглянути зазначене питання на засіданні Ради національної безпеки та оборони України.

Україна, з врахуванням природних та кліматичних особливостей і міжнародного досвіду функціонування сільськогосподарських виробництв, може нарощувати виробництво зерна до 100 млн. тонн на рік. Це забезпечить внутрішні потреби держави і дасть змогу адекватно заробити на збільшенні експорту.

Чек-листом – по бюрократизму

Ксенія Ляпіна, народний депутат України

Торік було розпочато низку змін до законів України щодо діяльності підприємництва. Фактично це дорожня карта дебюрократизації бізнесу. Однак ми з вами ще у 2005 році переконалися на власному досвіді, що з шашкою наголо бюрократію не здолаєш – потрібні системні дії. Тому ми запропонували комплекс змін.

Засадовим став закон про дозвільну систему. І тут з'ясувалося, що мало прийняти закон, його ж потрібно ще й втілити в життя. Наприклад, законом передбачено, що можна втілювати у життя принцип мовчазної згоди. Якщо, скажімо, чиновник у встановлений термін не видав дозвіл, це означає, що бізнес може розпочати свою діяльність і без “папірця”. Таке передбачено законом про дозвільну систему, але – лише як можливість. Щоб принцип запрацював, необхідні спеціальні закони.

Разом з держпідприємництвом ми нарахували близько 100 таких законів. Однак, незважаючи на те, що є відповідні доручення Прем'єр-міністра Януковича, першого віце-прем'єр-міністра Азарова, законодавчі зміни не підготовлені. Я думаю, треба допомогти уряду, наприклад, створити робочу групу, можливо, під патронатом Президента.

В першому читання прийнято закон про засади державного контролю, наглядю. Серед підприємців він отримав влучну назву: «про перевірки». Це другий засадничий закон, який фактично втілює в собі сучасну європейську модель, як саме мають проводитися перевірки: вони не повинні бути засобом знищення конкурента, а нарешті виконувати відведену їм функцію – попереджати порушення. Тому, зокрема, у цей законопроект заклали таку норму – вимогу до органів державної влади встановити так званий чек-лист. Отже, і підприємцю, і тому, хто перевіряє, заздалегідь буде відомий перелік питань перевірки. І жодної творчості! Дуже б хотілося чек-лист ввести, але ми маємо відчуття шаленого опору з боку органів державної влади. Нам так обережененько натякають, що непогано було б їх структуру “вивести” з цього закону. Вважаю це абсолютно хибною практикою.

Ми проводили опитування серед підприємців малого і середнього бізнесу і отримали такі результати: зокрема 80% респондентів ратують за дебюрократизацію як засіб створення однакових умов для конкуренції. А ще мене особливо вразило, що водночас люди наголошували на необхідності державних субсидій, безоплатних державних кредитів тощо. Проте потрібно зрозуміти: щоб держава щось дала, вона спочатку має щось забрати, і те, що забере, буде суттєво більшим, ніж те, що дасть. То чи не вигідніше йти іншим шляхом?

Влада не прагне прозорості

Володимир Дорош, директор Інституту регуляторних реформ в Україні, м. Чернівці

У 2004 році з набуттям чинності закону про засади державної регуляторної політики в Чернівцях була заснована громадська організація з підтримки регуляторної реформи. Під гаслом “Громада, бізнес, влада – спільно, відповідально, прозоро” нове громадське утворення розпочало свій поступальний рух. Найперше створили банк регуляторних актів Чернівецької області. Тепер кожен, хто захоче започаткувати свій бізнес, може “зайти” в єдиний реєстр такої бази, ознайомитися з нею і вирішити, чи варто йому розпочинати заплановану власну справу? До того ж цей банк надав можливість розробникам регуляторних актів побачити, які законодавчі акти є чинними, зробити ревізію власного господарства.

Ксенія Ляпіна,
народний депутат України

Поява та прийняття у першому читанні законопроекту „Про основні засади державного контролю (нагляду) за господарською діяльністю в Україні” є спробою захисту підприємців від бюрократичного свавілля.

Сьогодні в Україні повноваження контролю фінансової або господарської діяльності підприємств мають близько 30 органів державної влади. Труднощі, які виникають внаслідок внутрішньої неузгодженості цієї системи, частоті зміни концептуальних орієнтирів, створюють необґрунтовані ризики та бар'єри на шляху здійснення підприємницької діяльності.

Володимир Дорош,
директор Інституту регуляторних реформ в Україні, м. Чернівці

■
■
■ *За період дії Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності":*
■ *сформовано нормативно-правову базу реалізації державної регуляторної політики;*
■ *в усіх регіонах України сформовано Апеляційні регуляторні комісії, до складу яких окрім представників органів влади увійшли й представники суб'єктів господарювання, громадських об'єднань та наукових установ;*
■ *здійснено прискорений перегляд всіх чинних регуляторних актів на відповідність принципам державної регуляторної політики, в ході якого істотно скоротилась нормативно-правова база регулювань господарської діяльності – на 52,8%;*
■ *напрацьовано реальні механізми взаємодії влади та громадськості. Зокрема, більш ніж 1500 представників суб'єктів господарювання, об'єднань підприємців, роботодавців, споживачів та науковців були активними учасниками прискореного перегляду регуляторних актів на відповідність принципам державної регуляторної політики.*

Разом з тим посадовці скористалися наданою можливістю і змогли проаналізувати дані єдиного реєстру та врахувати певні недоліки уже прийнятих регуляторних актів. Такі рішення допомогли покращенню та впорядкуванню бізнес-середовища краю. Отже, вже маючи певний позитивний досвід, ми хочемо внести пропозицію щодо створення державного банку даних усіх регуляторних актів, починаючи з центральних органів влади і закінчуючи районними, сільськими і селищними радами.

Наша громадська організація започаткувала зустрічі бізнесменів з представниками органів виконавчої влади. Спочатку нас сприймали з порозумінням, як партнерів. Але, на превеликий жаль, після того, як ми розробили єдину базу даних і внесли до неї всі населені пункти області, в тому числі й сільські, аби місцеві ради всіх рівнів також прозоро приймали рішення щодо бізнесменів, ми зіткнулися з великою проблемою. З'ясувалося, що органи місцевого самоврядування не дуже хочуть бути прозорими і бачити у бізнесменах партнерів.

Тому, на наш погляд, слід ініціювати внесення змін до закону про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності. Необхідно, щоб органи місцевого самоврядування також погоджували свої регуляторні акти з громадою. Переконаний, якщо такі зміни будуть внесені, то це стане ще одним кроком назустріч бізнесу з боку влади.

При владі мають працювати громадські ради з питань безпеки

Василь Крутов, віце-президент УСПП

Василь Крутов,
віце-президент УСПП

15 років тому в економіці нашої країни панувала єдина форма власності – державна. І тому було логічним, що її захист забезпечувала система державної безпеки. Сьогодні в Україні дедалі більшу частку валового внутрішнього продукту формує недержавний сектор. Але системи, що його захищала б, не існує. Тому цілком логічним стало започаткування три роки тому недержавної системи безпеки підприємництва.

Виникла ідея створити спочатку на базі УСПП, а потім уже в масштабах країни науково обґрунтовану, юридично виважену та політично визнану систему безпеки підприємництва, яка б відповідала щонайвищим вимогам вітчизняного бізнесу та міжнародним стандартам.

Нині триває активна робота з впровадження в життя концепції корпоративної безпеки членів УСПП. Розпочала свою діяльність Рада УСПП з питань корпоративної безпеки. На її засіданнях вирішуються проблемні питання, перш за все, аналізуються спроби рейдерства, яке відтепер стало найболючішою проблемою бізнесу і держави. Кількість захоплень вже сягає трьох тисяч. Щорічний обсяг ринку злиттів, поглинань в Україні без урахування приватизації оцінюється приблизно в 3 млрд. доларів. Причому частка недружніх поглинань у цьому показнику складає від 60 до 70%. За найбільш оптимістичними оцінками, в Україні зараз працює від 30 до 50 рейдерських груп.

Рейдерських атак зазнали такі стратегічні підприємства, як «Черкаський азот», «Укррічфлот», заводи «Росинка» і «Олейна», Полтаваобленерго, Прикарпаттяобленерго, науково-виробниче підприємство «Сатурн» і багато інших. Ці приклади не можуть не викликати занепокоєння. Ми знаємо, що за такими фактами нерідко стоять іноземні комерційні і державні структури, які намагаються прямо чи опосередковано впливати на соціально-економічні процеси в Україні.

З метою формування недержавної системи безпеки бізнесмена та підприємництва вважаємо за необхідне на найвищому рівні розробити і впровадити загальнонаціональну програму, яка стане політико-право-

вим фундаментом для формування в Україні системи безпеки бізнесу в контексті розробленої стратегії національної безпеки України. Для цього необхідно створити відповідну робочу групу за окремим розпорядженням глави держави. Також вимушені констатувати, що сьогодні в країні відсутні закони прямої дії та механізми їх реалізації, які б регламентували правовідносини в сфері безпеки вітчизняного підприємництва. Тому вкрай необхідно прийняття Верховною Радою законів про комерційну, детективну, охоронну діяльність, про службу безпеки юридичних осіб і суб'єктів господарювання тощо. Можна тільки собі уявити, що відбуватиметься з науково-технічним потенціалом України, якщо після нашого вступу до СОТ іноземні компанії отримають доступ до інформації у високотехнологічних галузях економіки, а на тоді Україна ще не матиме, наприклад, закону про комерційну таємницю.

Система безпеки не стане дієздатною, якщо не будуть забезпечені механізми ефективної співпраці між підприємництвом та вертикаллю влади. Такими механізмами можуть бути громадські ради з питань безпеки при органах виконавчої влади. Насамкінець хочу висловити впевненість, що ініціативи учасників сьогоднішнього зібрання знайдуть підтримку глави держави і стануть важливим чинником на шляху утвердження демократії.

Коли закон як дишло

Володимир Пікінер, начальник державного підприємства „Бердянський морський порт”

Наскільки позитивно впливає на економіку стабільність бюджетного законодавства, переконувати зайве. Попри те, що нинішнє законодавство не зазнає змін майже впродовж двох років, визнати його стабільним не можна. Проблема в тому, що одні й ті самі статті або визначення по-різному тлумачаться підприємцями, податківцями, суддями та аналітиками. Ідентичні ситуації трактуються з точністю до абсолютно протилежного. Давно вже на порі порушити питання про зневагу до законів, що стає підставою для необґрунтованих звинувачень чесних фахівців, бюрократичного свавілля, корупції.

Ось приклад – ситуація з ПДВ на послуги морських портів. Через невизначеність чинного до 31 березня 2005 року закону про бюджет більшість портів одержала дебетовий ПДВ у грудні минулого року, дехто судиться до цього часу і вже не стільки задля того, щоб одержати ПДВ, скільки заради того, щоб уникнути величезних штрафних санкцій і як наслідок – банкрутства.

Закон, що набув чинності після 31 березня 2005 року, конкретизував статтю щодо ситуації з ПДВ на портові послуги і поставив крапку: потрібно сплачувати. І порти ПДВ сплачують. Проте з'явилися крупні вантажовласники, які за допомоги судової гілки влади припинили сплачувати ПДВ портовикам. Не одержуючи, таким чином, кошти за свої послуги, ми продовжуємо відраховувати ПДВ зі своїх доходів, у такий спосіб зменшуючи економічну ефективність підприємства.

Спираючись на підтримку Запорізького обласного союзу промисловців і роботодавців, ми звертаємося з пропозицією до фахових державних закладів невідкладно розробити коментарі до чинних законів, пов'язаних із бюджетом. На нашу думку, потрібно робити це поетапно, починаючи з ПДВ, статей щодо зовнішньоторговельних відносин, малого і середнього бізнесу.

Ще один приклад. У поточному році транзитний потік порту зріс більше ніж у два рази. Держава одержала значні валютні надходження, а порт опинився під додатковим тиском. Чому саме? Замовник не повинен сплачувати ПДВ, порт при закупівлі матеріально-технічних ресурсів його сплачує, але держава всупереч закону не дебетує такі витрати. І на жаль, таких протиріч накопичилося занадто багато.

■
■
■ *Народні депутати України пропонують заборонити судам на забезпечення позову вносити рішення про заборону проведення зборів акціонерів. Як повідомлялося на офіційному сайті ВР, у Верховній Раді 22 грудня зареєстрований законопроект “Про внесення змін у деякі закони України (про забезпечення позову)” (№2819), внесений, серед інших, народним депутатом Миколою Оніщуком.*

У законопроекті йде мова про недопущення забезпечення позову шляхом прийняття (винесення) рішення з питань установа заборон щодо проведення зборів акціонерів (учасників) товариства і прийняття ними рішень; надання реєстраторам, депозитаріям реєстру власників іменних цінних паперів або інформації про акціонерів для проведення зборів акціонерів.

■
■
■ *Проблема полягає у тому, що порти є лише однією ланкою, яка забезпечує обслуговування транзиту та експортно-імпорتنих операцій. Іншими є залізничний, автомобільний транспорт, пункти перетину сухопутних кордонів у всіх напрямках. Ефективна робота лише портів у цьому транспортному циклі не забезпечує повною мірою кінцевий результат. Тому вирішення проблеми порту потребує насамперед комплексного підходу, який може бути реалізований лише в рамках принципово нової транспортно-транзитної стратегії.*

Нині тарифна політика не забезпечує сприятливого конкурентного середовища. Як показує аналіз, фактор зниження тарифів як стимул для залучення додаткових транзитних вантажопотоків в основному себе вже вичерпав. Треба робити наголос не на зниженні тарифів, а на застосуванні конкурентоспроможних ставок тарифів на конкретних напрямках перевезень. Залишаються у 2-3 рази вищими, ніж у портах більшості європейських країн, ставки зборів при обслуговуванні суден-контейнеровозів. У порту Констанца перевалка тонни вантажу обходиться в 90 центів, а в портах Южний, Іллічівськ – 2,5-3\$.

Питання співпраці Росії та України у військово-технічній сфері розглядалися на засіданні підкомітету з питань безпеки Міждержавної українсько-російської комісії Ющенко – Путін 22 грудня 2006 року.

В рамках візиту Президента України до Південної Кореї була підписана Угода між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Корея про співробітництво у сфері оборонної промисловості та матеріально-технічного забезпечення. Угода передбачає обмін досвідом, інформацією та технологіями щодо моделювання, виробництва, отримання, ремонту та тестування товарів військового призначення між довірливими сторонами, а також спільний експорт цих товарів до третіх держав.

Ось недавно з великими труднощами нам вдалося повернути з тайм-чартеру своє судно із-за кордону. Це називається новим для української і російської мови терміном “рейдерство”. Такий рух набув міжнародного масштабу. На порт намагалися навісити борги, яких ми не робили. За такими діями стоять наші співвітчизники, які особливо і не ховаються. А все впливає з вільного тлумачення законів у справах власності. Потрібні конкретні закони, чіткі та прозорі коментарі, обов'язкові для керівництва на всіх рівнях та для всіх гілок влади.

Бюджетна й фінансова політика мають стимулювати промисловців насамперед там, де виробництво ефективно працює на позитивний торговельний баланс України, розвиток високотехнологічних виробництв і галузей та реалізацію інтелектуального потенціалу держави, а не спричиняти конфлікти і призводити до необґрунтованих матеріальних втрат суб'єктів реальної економіки.

"Слабка" ланка

Ще 15 років тому Україна пишалася видатними досягненнями з розроблення та випуску оборонної техніки. Нині колись потужний виробничий потенціал та багатий досвід країни у сфері виготовлення озброєнь стрімко втрачаються. Вкрай недостатнім є оснащення Збройних Сил України сучасною технікою, дедалі менше там техніки національного виробництва. Якщо найближчим часом не змінити ситуацію в ОПК, Україна ризикує втратити свою оборонну промисловість та відповідні позиції на світових ринках. А втрачати є що – на сьогодні Україна за експортом спецтехніки та озброєння ще поки у десятці лідерів.

У комітеті ВРУ з питань національної безпеки і оборони впевнені, що розвиток вітчизняного ОПК, зміцнення його потенціалу – це питання, що прямо визначають рівень національної безпеки, місце України на міжнародному ринку спецтехніки та озброєння. Тому й було ініційовано проведення комітетських слухань. Обговорити проблеми у вітчизняному ОПК зібралися директори провідних конструкторських бюро України, науковці, представники Мінпромполітики, Мінекономіки, РНБОУ, Секретаріату Президента, учасники реального ринку озброєнь.

Причини ігнорування проблем та потреб вітчизняної «оборонки» слід шукати не в дні сьогоднішньому, визначило зібрання. У Радянському Союзі ОПК був найбільш якісним компонентом економіки. В 1980-х роках питома вага оборонних витрат становила 9-13% бюджету. В ОПК було зайнято близько 10 млн. чоловік. Галузева структура й високий науково-технічний потенціал промисловості давали можливість забезпечувати стратегічний паритет з провідною в економічному й військовому відношенні країною світу – США. Після розвалу Союзу Україна отримала у «спадок» радянський запас оборонно-промислової міцності. Але на сьогодні він є вичерпаним. Діяльність багатьох компаній зводиться до виживання у будь-який спосіб, що веде до подальшої деградації оборонних підприємств. Стало очевидним, що проблеми вітчизняного ОПК неможливо вирішити без певної державної стратегії в галузі зовнішньої і внутрішньої оборонної політики.

Загрозило низькими є темпи освоєння нових зразків озброєння, військової і спеціальної техніки (ОВТ), впровадження сучасних технологій. Так, термін освоєння нових видів озброєння в Україні більший на 3-5 років, а продуктивність праці нижча у 6-8 разів порівняно із зарубіжними конкурентами. Лише торік рівень завантаження підприємств ОПК знизився у середньому на 50%.

Найстрашніша біда – хронічне недофінансування галузі, невиконання заходів Держпрограми розвитку ОВТ на період до 2015 року. Декларації про необхідність підвищення розміру фінансування сектора так і залишаються деклараціями. Статті ЗУ „Про організацію оборонного планування” хронічно не виконуються. Приміром, ігнорується норма, згідно з якою обсяг державного оборонного замовлення формується на

два бюджетні роки, а не на один, як сьогодні. У США на потреби оборонки планується не менше 4,06% ВВП, у Великобританії – 2,4%, Індії – 2,5%. Прямі витрати на «оборонку» в Росії становлять у 2006 році 3,48% ВВП. В Україні ж – 0,8% ВВП.

І ще один справді парадоксальний факт. Якщо у світі країни-лідери з року в рік збільшують бюджетні видатки на оборонні потреби, то в Україні все навпаки. Приміром, Росія планує збільшити видатки з 666 млрд. руб. в поточному році до 821 млрд. руб. в 2007-му. В Україні ж – фактичне «замороження» технологічного оновлення оборонних виробництв, надто повільні темпи переходу на європейські стандарти якості, розробки та утілення нових сучасних технологій, «відтік» професійних кадрів, постійне зростання залежності спеціальної продукції від критичного імпорту та окремих матеріалів, елементної бази та радіоелектронної продукції (здебільшого від Російської Федерації). Чи варто нагадувати, що це сприяє лише втраті конкурентоспроможності галузі, а значить, і ринків збуту, і справді унікальних виробництв, і сотень тисяч робочих місць?

Як же полегшити долю підприємств вітчизняного ОПК, витягти галузь та підприємства із кризи? Рекомендації учасників комітетських слухань жорсткі. «Косметичним ремонтом та легким рихтуванням тут не обійтись. Рівень проблем галузі настільки глибокий, що потребує зміни підходу до менеджменту та управління галуззю», – наголошує голова Комітету Анатолій Кінах.

Уряду, зокрема, рекомендується утворити державний орган, який би опікувався питаннями реалізації військово-технологічної та промислової політики. Такому органу слід передати в управління державні підприємства, які спеціалізуються на розробці та виробництві ОВТ. До кінця 2006 року пропонується внести зміни до Державної програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу. Як повідомив А.Кінах, комітет з питань нацбезпеки і оборони рекомендуватиме уряду збільшити оборонні видатки держбюджету до 2% ВВП.

Учасники комітетських слухань пропонують посилити експортну складову розвитку ОПК. Адже мова йде про надзвичайно конкурентоспроможний ринок спецтехніки та озброєння, на якому дуже важко поновити втрачені позиції. А Україна втрачає час, дискутуючи на весь світ про статутні документи компанії «Укрспецекспорт», зазначили учасники слухань. Серед рекомендацій комітетських слухань, спрямованих на зміцнення позицій вітчизняних експортерів, відпрацювання можливості об'єднання оборонних підприємств на базі ДК „Укрспецекспорт” та окремих ремонтних підприємств Міністерства оборони України.

Експерти рекомендують якнайшвидше ухвалити законопроект про військово-технічне співробітництво з іноземними державами, розроблений народними депутатами Анатолієм Кінахом та Володимиром Сівковичем. Прийняття цього закону може стати засадовим для прийняття новітніх оборонних систем Міністерством оборони України.

Пакет рекомендацій спрямовано також на підтримку інтересів національних виробників. Через торгово-економічні місії та представництва рекомендується розробити методи інформування про українських виробників озброєння, економічні переваги, потенціал, кон'юнктуру та інвестиційні можливості потенційних замовників. У 2007 році пропонується запровадити механізм використання частини прибутку від реалізації продукції військового призначення пропорційно до використаної інтелектуальної власності, спрямувавши її на розвиток вітчизняних підприємств. Необхідно впровадити механізм інвестування та довгострокового кредитування на пільгових умовах, визначити механізм експорту результатів науково-технічних робіт (дослідної, конструкторської, програмної, експлуатаційної, ремонтної документації) із застосуванням нульової ставки податку на додану вартість, забезпечити трансформацію військово-технічного співробітництва від пріоритетного продажу зразків озброєння до інтернаціоналізації їх виробництва та передачі технологій з широким використанням офсетних і лізингових схем.

Вітчизняний ОПК залишається практично цілком експортно орієнтованим: державне оборонне замовлення замовляє виробничі потужності оборонних підприємств не більш ніж на 3-5%.

Держкомпанія з експорту та імпорту продукції і послуг військового і спеціального призначення "Укрспецекспорт" створена постановою Кабінету Міністрів України 9 жовтня 1996 р. "Укрспецекспорт" керує п'ятьма дочірніми компаніями і за роки роботи реалізував на світовому ринку озброєнь продукції і послуг військового і спеціального призначення на суму понад 2,5 млрд. дол. Відповідно до попередніх підрахунків, обсяги збройового експорту Державної компанії „Укрспецекспорт” у 2006 році зросли на 15% (дані компанії „Укрспецекспорт”). У 2006 році „Укрспецекспорт” зберіг традиційну географію збройового експорту, причому найбільш ємними споживачами українських озброєнь у 2006 році, як і в попередньому, стали регіони Південно-Східної Азії і Близького Сходу. Помітно більше „Укрспецекспорт” реалізовував озброєнь і військової техніки країнам СНД (дані компанії).

З досвіду Польщі: Міністерство економіки Польщі розробило "Програму консолідації та підтримки польської оборонної промисловості в 2006-2010 роках". Її завдання – зміцнення конкурентоспроможності продукції військово-промислового комплексу країни на міжнародних ринках озброєння та авіаційної техніки. Цей документ передбачає також створення єдиного Національного збройового концерну.

3 досвіду Росії:

«У наступному році розпочнеться реалізація нової Державної програми озброєння, розрахованої на період до 2015 року. На неї буде виділено майже 5 трильйонів рублів. Це велика сума не тільки за російськими мірками. При цьому близько 60% асигнувань планується спрямувати на закупівлю перспективної зброї й техніки. Ще близько 20% – на підтримку вже існуючих зразків».

(з інтерв'ю віце-прем'єр-міністра, міністра оборони Росії Сергія Іванова газеті «Труд» від 22.12.2006).

За даними Департаменту статистики Естонії, Україна посідає сьому позицію серед десяти найбільш активних торговельних партнерів Естонії. Протягом січня-жовтня поточного року експорт з цієї країни становив 31,3 млн. доларів, імпорту до неї – 36 млн. доларів. Серед перспективних сфер економічного співробітництва експерти відзначають енергетику, будівництво, легку промисловість.

Учасники слухань пропонують кардинально змінити підхід до приватизації підприємств ОПК. Держава здебільшого не є ефективним власником «оборонки». Передавати колись потужні та стратегічні підприємства у приватну власність вона теж не поспішає. Голова комітету А.Кінах так пояснив суть проблеми: «В кожному конкретному випадку все визначає якість менеджменту, і рішення про приватизацію треба приймати лише там, де очевидно є неефективність державного управління». Але доки держава визначається щодо форм власності, кількість рейдерських нападів на підприємства ОПК збільшується. «Ми наполягатимемо на активному втручанні держави та правоохоронних органів, спецорганів в боротьбу з рейдерством. Адже йдеться про збереження цілого комплексу», – зауважив А.Кінах.

Комітет ВРУ з питань нацбезпеки пропонує до приватизації вітчизняного ОПК підходити адресно, наполягає на дотриманні прозорості, відповідності вітчизняному законодавству, наявності детальних техніко-економічних розрахунків і прогнозів. «Адже мова йде про приватизацію стратегічних підприємств, які впливають на всі складові національної безпеки – енергетичну, транспортну, продовольчу, інформаційну», – зазначив А.Кінах.

Учасники комітетських слухань пропонують також збільшити реальні інвестиції у розробку нових технологій ОПК. Сполучені Штати, приміром, виділяють на такі цілі понад 70 млрд. доларів, що дає їм можливість домінувати у світовому змаганні військових технологій. В Україні, на жаль, ситуація з новими розробленнями та втіленням їх в життя дуже невтішна. Але, як наголошується у рекомендаціях, тільки реальна, а не формальна інноваційна політика здатна забезпечити подолання спаду в ОПК, налагодити його структурну перебудову, інакше кажучи – «підняти» з колін вітчизняну оборонку.

Як резюмували учасники слухань, виконання цих рекомендацій мають відчутно посприяти зменшенню економічного навантаження на галузь, підвищити ефективність оборонної промисловості, оскільки це – основа оборонного потенціалу держави.

Інна Кожемяко

УСПП та Фонд розвитку підприємництва Enterprise Estonia підписали угоду про співробітництво

УСПП та Фонд розвитку підприємництва Enterprise Estonia підписали угоду про співробітництво. Це відбулося під час офіційного візиту Президента країни Віктора Ющенка до Естонії, де його супроводжувала група підприємців. Від української сторони угоду підписав президент УСПП Анатолій Кінах, від естонської – голова правління Enterprise Estonia Вільяр Яам.

Угода має сприяти розширенню та поглибленню довгострокового економічного співробітництва між двома країнами, реалізації міждержавних домовленостей. УСПП та Enterprise Estonia надаватимуть пропозиції щодо поліпшення торговельно-економічних відносин і запровадження ініціатив, спрямованих на розвиток співробітництва між підприємницькими структурами. Обидві організації мають намір налагодити всебічний обмін інформацією, яка сприяла б всебічному поглибленню та розвитку взаємовідносин між українським та естонським бізнесом.

УСПП та Enterprise Estonia також об'єднають зусилля у реалізації спільних проектів на ринках третіх країн та спільної участі в інших міжнародних проектах.

Як зазначається в угоді, УСПП та Enterprise Estonia спільними зусиллями організовуватимуть бізнес-форуми, зустрічі, семінари, круглі столи, забезпечуватимуть участь представників ділових кіл обох країн у виставках та ярмарках.

Про контрабанду треба кричати

Олександр Соколовський, віце-президент асоціації "Укрлегпром"

Я – генеральний директор об'єднання «Текстильконтакт», яке нині є не тільки найбільшим оператором ринку з продажу тканини, а ще й чи не найпотужнішим виробником тканин. На наших підприємствах, наприклад, за минулий рік вироблено загалом понад 30 млн. рулонних метрів тканини, що сягає за половину всієї виробленої в Україні. Проблеми легкої промисловості я знаю зсередини. Змушений визнати, держава її явно недооцінює. Через це – всі біди і проблеми декількох мільйонів людей, котрі працюють як у виробничій, так і в торговельній сферах. Якщо в радянські часи 25% податків у бюджет надходило від легкої промисловості, то торік бюджет одержав від неї всього 0,4%. Причина – падіння обсягів, причому істотне. За перше півріччя зниження виробництва у текстильній промисловості склало 6%, у швейній – 24%, виробництві тканин – 11%. Однак одягу у нас купують не менше, а значно більше, просто ми підтримуємо виробників Китаю та інших країн Південно-Східної Азії.

Що заважає вітчизняній легкій промисловості розвиватися? Перше – контрабанда, друге – система оподаткування, що дозволяє продавати контрабандні товари без сплати податків. Чорне розмитнення одного контейнера складає до \$10 тисяч. Якщо раніше в Одесі було до 10 структур таких „фахівців”, то зараз понад 50. Вартість розмитнення пари шкіряного взуття в 2004-ому році в середньому складала \$8,3, а в 2005-му – \$2,3, чоловічої сорочки в середньому – \$2,5-3, а зараз – \$1, костюма в середньому – \$2. Продавці на ринках за величезних обсягів торгівлі, а 90% населення купують одяг на ринках, працюють за єдиним податком. Але якщо офіційний обсяг ринку з продажу одягу складає \$500млн., то, за даними британських незалежних джерел, – від \$3,5 млрд. до \$4,5 млрд. Уявляєте, які кошти не надходять до бюджету?

Вважаю, що УСПП повинен голосно про це кричати. Під виглядом кустарів-одинаків або підприємців-спрошенців з податком у 170 грн. працюють особи, що мають десятки контейнерів на ринках. За ними стоять величезні тіньові структури. Як же виживати нашим підприємствам? Для них закритий внутрішній ринок, і залишаються тільки давальницькі схеми.

На засіданні чергового правління «Укрлегпрому» ми обговорили ситуацію з оподаткуванням. Звичайно, не можна скасовувати механізм єдиного податку, багато підприємців завдяки йому виживають, під одну гребінку усіх чесати не потрібно. Ми запропонували збереження єдиного податку для тих, хто торгує продукцією вітчизняної легкої промисловості, і скасування його для тих, хто торгує імпортною. Здається, це саме той самий гвинтик, за допомогою якого можна спрямувати струмінь величезних надходжень у бюджет. До того ж відновиться інтерес до вітчизняних швейних, взуттєвих підприємств, до підприємств шкіряної галузі. Крок за кроком почне підніматися з колін промисловість. Вітчизняного товаровиробника це може врятувати.

Пропозиція А.Кінаха. Необхідно оформити пропозиції у вигляді законопроектів і внести в парламент. У народних депутатів – промисловців і підприємців – є право законодавчої ініціативи, документ потрібно зареєструвати, домогтися, щоб він потрапив у порядок денний сесії і був розглянутий.

Легка промисловість України нараховує майже 900 великих та середніх, а також декілька тисяч малих підприємств, на яких зайнято близько 300 тисяч осіб. Виробничі потужності українських підприємств дають змогу виробляти 1 млрд. квадратних метрів тканин, 150 млн. пар взуття, 200 млн. одиниць одягу на рік.

19 грудня 2006 року відбулося засідання правління УСПП, на якому підбили підсумки роботи Союзу за рік, що минає.

У залі засідання

В інвестиційно-інноваційному контексті в державі за рік не зроблено нічого суттєвого

Анатолій Кінах, президент УСПП, голова ФРУ

Упродовж 2006 року наше суспільство і зокрема економіка розвивалися в досить складних умовах. На тлі зниження ефективності й результативності професіоналізму структур влади відчутно почастишали явища правового нігілізму, нехтування Конституції, корупційні явища в правоохоронній, судовій системах. Ми спостерігаємо, що такі структури, як Генеральна прокуратура, суди, міністерство внутрішніх справ, контрольно-ревізійне управління України використовують для так званого вибіркового методу протидії корупції. А випадки рейдерства? Я думаю, ви погодитеся з тим, що жодне захоплення власності не може бути здійснене без консолідованих зусиль корупціонерів з органами влади, правоохоронними і судовими структурами.

З урахуванням сучасних тенденцій ми прогнозуємо, що під кінець 2006 року зростання ВВП сягне 6,7%, щонайбільше – 6,8%. Поглиблюються інфляційні процеси. Дуже серйозні проблеми спричиняє відсутність цільових заходів з енергозбереження, що впливає на зміцнення цінової конкурентоспроможності вітчизняної продукції. Упродовж січня-жовтня 2006 року сальдо торгівлі товарами порівняно з аналогічним періодом минулого року погіршилося на 5,8 млрд. доларів, від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі за січень-жовтень того ж року склало 4,6 млрд. доларів. Це дуже серйозний негативний чинник, зважаючи, що Україна стоїть на порозі вступу до СОТ.

Отже, загальний висновок сумний: рік минув, проте нічого суттєвого в контексті державної інвестиційно-інноваційної, грошово-кредитної політики, створення умов для реінвестування прибутку, модернізації економіки, прискореної амортизації, оновлення основних фондів так фактично і не було зроблено. Є велика загроза, що процеси втрати як внутрішніх, так і зовнішніх ринків будуть поглиблюватися, і це вимагає дуже серйозних запобіжних заходів.

Доречно ще раз звернути увагу, наскільки важливо сьогодні перевести суспільну дискусію з політичної площини на рівень чіткої, високопрофесійної системної аргументації заради розвитку економіки, просування національних інтересів. Мене дуже турбує те, що останнім часом через дискусії навколо бюджету дуже спрощено обговорюється проблема соціальних стандартів в Україні. Називаються цифри 26, 30 гривень, і це тоді, коли за параметрами платоспроможності громадян, вартості робочої сили, наявності і якості трудових ресурсів ми як держава суттєво програємо конкурентну боротьбу! Вже за попередні 2-3 роки ситуація відчутно змінилася і не на нашу користь. До ЄС вступили 10 нових держав, дуже динамічні процеси відбуваються в Російській Федерації, і у них зростання ВВП стикається з

серйозною проблемою дефіциту трудових кваліфікованих ресурсів. Країни-сусіди започаткували дуже потужні заходи. Я, користуючись можливістю, побував на Талліннському кораблебудівному заводі, де працював ще 25 років тому. Зараз там працює понад 2000 робітників, з-поміж них 351 – це кваліфіковані фахівці з України, починаючи від інженерів-технологів і завершуючи висококваліфікованими робітниками. У нас на сьогоднішній день є 2 млн. заявок служби зайнятості на вільні робочі місця. Однак бажаючих небагато, водночас збільшується кількість тих, хто хоче поїхати працювати за кордон. Ми розуміємо, наскільки це загрозливо, зважаючи на демографічні тенденції. Відомо, що до 2050 року в Україні може залишитися 28 млн. громадян. Отже, проблеми щодо робочої сили дедалі будуть лише поглиблюватися. Тому зараз дуже важливо, щоб ми знайшли порозуміння у вирішенні стратегічно важливого питання. Мова не йде про популістські заходи. Йдеться про те, щоб держава мала чітку політику подолання бідності, зростання вартості кваліфікованої робочої сили одночасно з конкретними діями за всіма напрямками підвищення конкурентоспроможності економіки, ефективності праці тощо. Необхідно знизити навантаження на фонд оплати праці, зменшити енергоскладову собівартості продукції, захистити внутрішній ринок.

Варто зазначити, що за цей період промисловці і підприємці серйозно попрацювали над удосконаленням бюджету на наступний рік. Наголошую, що ми зняли проблему так званої звичайної ціни. Ми довели неприпустимість ліквідації спрощеної системи оподаткування. Виокремлення законів про зміни в оподаткуванні і про бюджет – це перший крок, а наступний, коли стане правилом приймати будь-які зміни до оподаткування не пізніше семи місяців до нового бюджетного року. За такими діями стоїть дуже серйозна виважена робота народних депутатів від промисловців і підприємців.

Водночас залишилося ще багато не зробленого. В бюджеті заплановано близько 20 млрд. грн. для розвитку інвестиційного, інноваційного ресурсу, і ми підтримуємо заходи щодо посилення конкурентоспроможності української продукції. Разом з тим я звертаю вашу увагу, що під цей ресурс не затверджені державні цільові програми, немає методик використання, адресного підходу. Тут криється величезна загроза, що ресурси в ручному режимі буде розподіляти чиновник в кабінеті, керуючись пріоритетами, які не мають нічого спільного з інтересами держави. Раніше перелік об'єктів, які заплановано фінансувати з джерел спеціальних вкладень, погоджували з профільними комітетами у Верховній Раді. Сьогодні ця процедура скасована. І знову мільярди гривень будуть розподіляти в ручному режимі. Це неприпустимо, і таке потрібно виправляти.

Ми сформували чітку позицію правління УСПП: державний бюджет повинен працювати в інтересах усієї держави і суспільства, а не виконувати завдання окремих політичних сил. Прийнятий парламентом за нашою ініціативою закон є першим

В бюджеті заплановано близько 20 млрд. грн. для розвитку інвестиційного, інноваційного ресурсу, і ми підтримуємо заходи щодо посилення конкурентоспроможності української продукції.

За 11 місяців рівень інфляції в Україні склав 12,7%. Індекс цін продукції промисловості за 11 місяців 2006 року зріс на 10,6%. Це серйозне інфляційне навантаження, що впливає як на добробут людей, так і на фінансовий стан підприємств. Триває ревалюація гривні по відношенню до долара і євро.

Зараз ми готуємо серйозні пропозиції, за якими за рейдерство нестимуть відповідальність як за кримінальний злочин. Завершується створення спеціальної робочої групи, яка буде працювати над тим, щоб корпоративна концепція безпеки стала основою загальнонаціональної програми безпеки бізнесу в Україні.

етапом удосконалення системи державних закупівель, він спрямований на зняття найбільш абсурдних статей, які сьогодні слугують підґрунтям для корупції. Нам потрібно займатися тендерною палатою України, це – окреме питання, в тому числі і для правоохоронних органів.

За ініціативою промисловців і підприємців прийнятий закон, який дає змогу більш чітко і ефективно протидіяти такому явищу, як рейдерство. Думаю, він увійде в історію українського права. Зараз ми готуємо серйозні пропозиції, за якими за рейдерство нестимуть відповідальність як за кримінальний злочин. Завершується створення спеціальної робочої групи, яка буде працювати над тим, щоб корпоративна концепція безпеки стала основою загальнонаціональної програми безпеки бізнесу в Україні.

Зазначу, що віднедавна ми зосередили увагу на податку на додану вартість. Влада нарешті зрозуміла, наскільки це серйозно, і проблему ПДВ розглянули на останньому засіданні Ради національної безпеки й оборони України. Остаточний висновок учасників засідання РНБОУ був таким: ПДВ в чинному вигляді, з відповідними методами адміністрування і відшкодування від'ємного сальдо, руйнує економіку підприємств. Це вимагає дуже рішучих дій. На перше листопада зафіксовано обсяг невідшкодованого податку на додану вартість на рівні семи мільярдів гривень. І ця динаміка поглиблюється. Невідшкодоване сальдо з простроченими термінами складає 500 мільйонів гривень, хоча цифра не зовсім відповідає реаліям. Несвоєчасні відшкодування негативного сальдо – це, по суті, безвідсоткове кредитування держави платниками податків. Понад те, ПДВ перетворюється з податку зі споживача на податок з виробника, це вимиває обігові кошти, створює умови зниження конкурентоспроможності підприємств, особливо експортерів. За вісім років існування Закону про податок на додану вартість до нього було внесено близько 870 поправок. Особливо нещадним був удар 2005-го – першої половини 2006 року. Держава дозволила собі викреслити з українського законодавства таке поняття, як бюджетна заборгованість, включаючи санкції по відношенню до бюджету за його заборгованість. Про які рівноправні відносини між платником податку і державою можна вести мову? Держава дозволяє собі місяцями не відшкодовувати борги з бюджету, не несучи при цьому ніякої відповідальності. Платник податку, який «дозволив собі» несвоєчасно заплатити той чи інший податок, часто з об'єктивних причин, одразу потрапляє в жорстку систему фіскальних, адміністративних і кримінальних санкцій.

Повернути ПДВ мають за 2 календарні місяці. В законодавстві України існує таке поняття, як право Державного казначейства чи Податкової адміністрації відтермінувати повернення від'ємного сальдо до так званого остаточного рішення. Ми запитуємо юристів, що означає „остаточне рішення”? Відповіді немає. І будь-яка контролююча структура на будь-якому

рівні, починаючи з районного, «має право» до прийняття так званого остаточного рішення місяцями проводити зустрічні перевірки і відтермінувати відшкодування від'ємного сальдо.

Таких питань накопичилося дуже багато. Я б не хотів, щоб ми розглядали ці проблеми у популістсько-політичній площині. Коли ми говоримо про хаос у структурах влади і втрату часу, ми наголошуємо, що насамперед названими проблемами уряд і парламент повинні займатися щоденно, щогодинно.

Шановні колеги, хочу висловити вам щире подяку, що за 2006 рік Український союз промисловців і підприємців зміцнив свої позиції як потужна загальнонаціональна громадська організація. Він і надалі буде поглиблювати свій вплив на всі складові життя держави, сприяти її конкурентоспроможності. За цей період нам вдалося удосконалити нашу вертикаль. Для нас має принципове значення активна участь організацій в соціально-економічному і суспільно-політичному житті регіонів. Абсолютна більшість наших представників є членами відповідних колегій при облдержадміністраціях. Наразі ми вдосконалюємо роботу центрального офісу. На початку 2007-го наша організація буде сертифікована згідно зі стандартами якості ISO 9001 2001. Це унікальне явище на теренах колишнього Радянського Союзу, і я пишаюся тим, що УСПП стане першою загальноукраїнською організацією, що відповідатиме рівню європейських і міжнародних стандартів.

Протягом 2006 року ми провели в цілому 27 міжнародних заходів, бізнес-форумів, в тому числі у складі делегацій Президента України, прем'єр-міністра тощо. Це дає нам можливість виходити на прямі зв'язки і вирішувати багато питань щодо інтеграції України в міжнародну економічну систему. Відновлена діяльність спільної робочої групи з Державною податковою адміністрацією. Зараз ми готуємо підписання поновленої угоди з Антимонопольним комітетом, Державною митною службою. Наш представник В.А.Ізовіт очолила Раду об'єднань товаровиробників України при Кабінеті міністрів, і це дасть нам змогу вносити свої пропозиції в діяльність уряду.

Хочу ще раз підкреслити, що Український союз промисловців і підприємців – це організація, яка об'єднує прагматичних самодостатніх людей, незалежно від їх політичних поглядів. Ми працюємо як стабілізуючий чинник суспільства, докладаємо всіх зусиль, щоб в Україні панувало верховенство права, рівність усіх перед законом, незалежно від посади та прізвищ.

Протягом 2006 року ми провели в цілому 27 міжнародних заходів, бізнес-форумів, в тому числі у складі делегацій Президента України, прем'єр-міністра тощо. Це дає нам можливість виходити на прямі зв'язки і вирішувати багато питань щодо інтеграції України в міжнародну економічну систему.

Тетяна Степанкова, заступник голови Державного агентства з інвестицій і інновацій, віце-президент УСПП

Сім регіональних інноваційних центрів буде створено на конкурсних засадах

Тетяна Степанкова, заступник голови Державного агентства з інвестицій і інновацій, віце-президент УСПП

Як і всі представники УСПП, котрі працюють в органах державної виконавчої влади, вважаю себе делегованою у владу з метою знайти ефективний інструмент взаємодії громадської організації і виконавчих структур. Саме на основі такого партнерства розвинуті країни просувають малий і середній бізнес, залучають ресурси розвитку, формують демократичне суспільство.

Ще одна проблема – залучення ресурсів в інноваційний розвиток і формування відповідної інфраструктури. Якщо ми говоримо про інноваційну модель, яку послідовно відстоює УСПП, то багато залежить від нашої співпраці на регіональному рівні щодо створення відповідної інноваційної та інвестиційної інфраструктури. Нині планується створення на конкурсній основі близько 7 регіональних інноваційних центрів. Вони будуть у містах, де зібрані наукові школи, з Півночі, Півдня, Сходу, Заходу і Центру. Мова піде про акумуляцію ресурсів під корпорації регіонального розвитку. Ми працюємо над цим в рамках угоди, яка підписана між УСПП і Державним агентством з інновацій та інвестицій.

При КМУ створена Рада національних асоціацій товаровиробників

Валентина Ізовіт, голова Ради

Совет национальных ассоциаций при Кабинете министров Украины создан постановлением Кабинета министров 8 декабря 2006 года. Процесс создания был длительным. Цель у Совета одна – защитить отечественного производителя от засилья импорта, отстоять права товаропроизводителей и на внутреннем рынке, и в экспортных операциях. Сегодня в Совете 44 ассоциаций. Мы намереваемся очень тесно сотрудничать с Кабмином, всеми структурами исполнительной власти, общественными организациями промышленников, предпринимателей, работодателей. Кто желает включиться в эту работу, двери открыты.

Дополнение А.К.Кинаха.

Нам надо совместными усилиями обязательно добиться того, чтобы Совет работал эффективно, а не был лишь фикцией, каковым был недавно ликвидированный Совет предпринимателей при КМУ. Считаю, мы должны отработать действенный механизм сотрудничества и инициировать через Совет предложения для рассмотрения на правительственных комитетах, заседаниях правительства, использовать возможность законодательной инициативы, наладить обратную связь с предпринимательскими структурами. У нас есть по этому поводу договоренность с премьер-министром и вице-премьер-министрами.

Що таке соціальний бізнес?

На це питання спробує відповісти Олена Золотарьова, віце-спікер Громадського парламенту жінок України, голова його Київського осередку.

– Нами керує бюрократична система, що, на жаль, залишилася як спадок ще від Радянського Союзу, тому наші реформи насправді за великим рахунком ще і не розпочиналися. Зміни можуть стати реальними, коли влада усвідомить, що головним носієм усіх перетворень є ініціативна людина, представник малого і середнього бізнесу. Але постають відповідні запитання: як такій ініціативній особі – чи то юридичній, чи фізичній – убезпечитися від ризиків та загроз? Як уможливити й захистити свою здатність бути інвестором внутрішнього ринку? У якому напрямі рухатися?

Один з таких напрямків – соціальний бізнес. У нас навіть поняття такого немає, а цілий західний світ вибудовано у такий спосіб, що держава і соціальний бізнес є надійними партнерами. Натомість вся наша соціальна політика тримається на бюджетному фінансуванні, як і за радянських часів. Моя пропозиція в тому, щоб малий і середній бізнес опанував ще один важливий напрямок діяльності, а УСПП нехай усіляко цьому сприятиме.

Для повноцінного входження у європейське співтовариство ми просто зобов'язані докорінно реформувати всю соціальну сферу, а для цього – монополізувати соціальні послуги, передати їх до рук підприємців. Побуває така думка, що соціальні проекти можуть бути сферою лише благодійної діяльності і не можуть бути прибутковими. Це не так. Для прикладу візьмемо приватні пенсійні фонди, фонди соціального страхування тощо. Як на мене, то для бізнесу, який працює з соціальними проектами, необхідно створювати економічні стимули.

Дуже вдала ідея – так звані соціальні містечка. Є дуже багато людей, які щоденно потребують медичної допомоги, обмежені у пересуванні та просто спілкуванні. Тобто створюється такий собі спеціальний соціально-житловий комплекс, де вони живуть, лікуються. Хтось заплатить за себе сам, комусь допоможуть страхові недержавні фонди, зовсім бідним може допомогти держава. Думаю, УСПП міг би підтримати створення такої системи.

Створена робоча група зі співробітництва УСПП і Білоруської науково-промислової асоціації

УСПП постійно підтримує торговельно-економічні відносини з громадським об'єднанням Білоруська науково-промислова асоціація. Для всебічної поінформованості підприємців України та Білорусі щодо ділових проектів і ініціатив недавно було створено спеціальну робочу групу, яка формуватиме бази даних підприємств обох держав, готуватиме міжгалузеві та спеціалізовані конференції, бізнес-форуми тощо.

Динамічність розвитку українсько-білоруського двостороннього співробітництва набирає темпів. За січень-серпень 2006 року товарообіг склав 1,4 млрд. дол., що на 26,6% більше, ніж торік. Сьогодні бізнесу обох країн варто дещо активніше розвивати спільні інвестиційні проекти. Нині Білорусь є лідером серед основних торговельних партнерів України з-поміж країн СНД. Найбільш привабливі сфери двосторонньої співпраці – машинобудування, сільське господарство, енергетика, транспортна сфера.

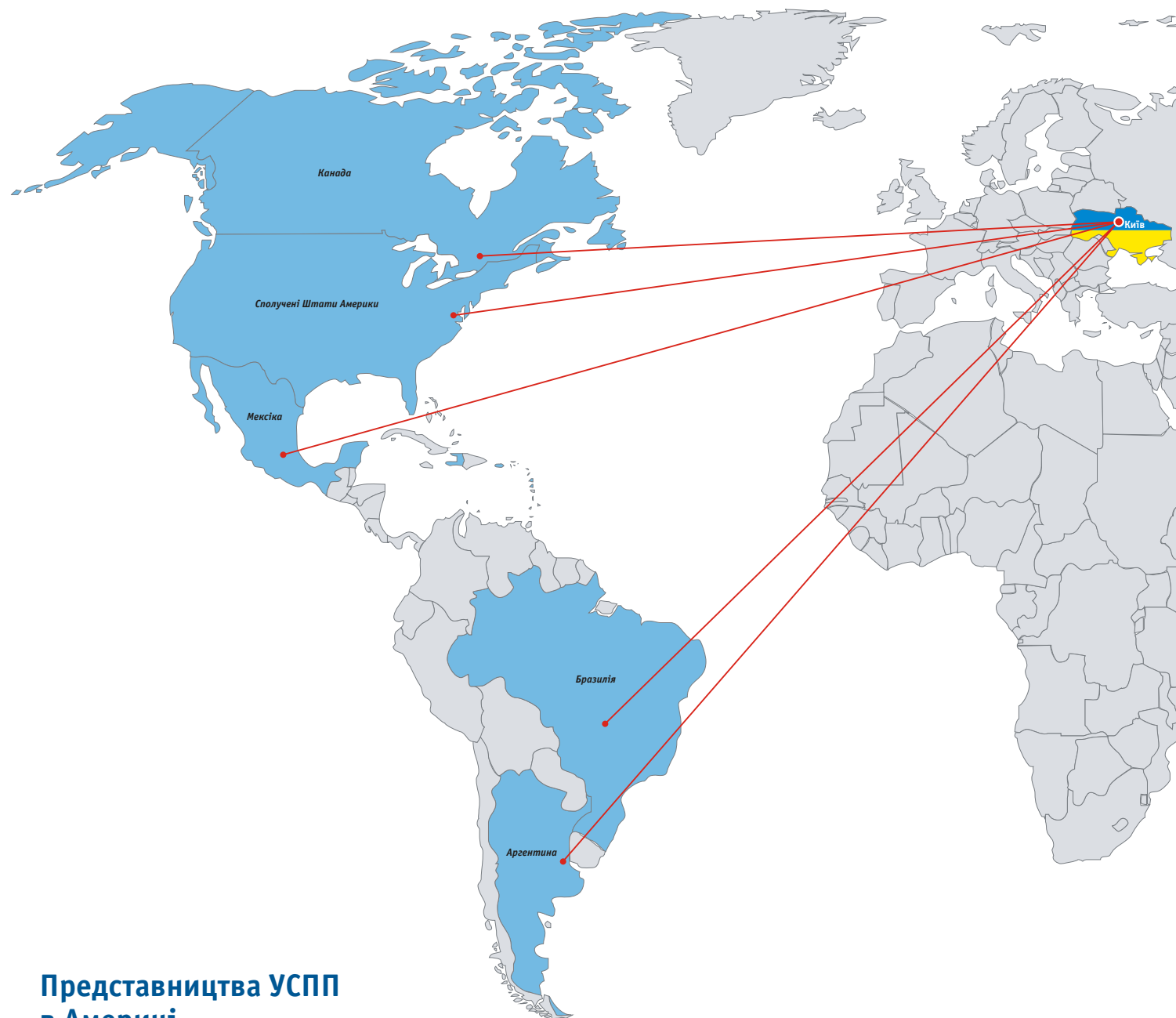
Робоча група ставить на меті значне розширення контактів між УСПП та Білоруською науково-промисловою асоціацією.

Під час зустрічі

За додатковою інформацією звертайтеся за телефоном: (044) 234 83 46 (Дяченко Максим) або за адресою: uspp-bel@ukr.net

Співпрацюємо з країнами Америки

Представництва УСПП в Америці

Сполучені Штати Америки (Нью-Йорк)
 "Mutual Shipping Corporation":
Янніс Кулукундіс
 т.: (212) 688-44-00;
 ф.: (212) 688-16-28;
 mutualship@aol.com

■ - країни СНД, з якими Український союз промисловців і підприємців підписав угоди про співробітництво або в яких відкрив свої представництва

За більш детальною інформацією звертайтеся:

Департамент міжнародних зв'язків УСПП
 тел./факс: 278-29-81, 590-17-48;
 e-mail: zelenskiy@uspp.org.ua;
 e-mail: db@uspp.org.ua

Підприємці та податківці Закарпаття підписали угоду про співпрацю

Нещодавно в Ужгороді було укладено угоду про співробітництво та координацію дій між РВ УСПП та ДПА у Закарпатській області щодо розгляду проблемних питань з оподаткування. Її підписали голова регіональної ДПА Тетяна Шаповалова та голова правління РВ УСПП Ігор Баран.

Налагодження співпраці між податковими органами і громадськими організаціями підприємців та інших платників податків є стратегічним напрямком діяльності органів державної податкової служби, зазначила Тетяна Шаповалова. Ігор Баран підкреслив, що РВ УСПП плідно співпрацює з податковою адміністрацією. Неодноразово проводилися спільні конференції, круглі столи, заходи з інформування представників бізнесу щодо законодавства та практики оподаткування. Одним з головних завдань сторін натеper є відпрацювання проекту Податкового кодексу, який би забезпечив захист бізнесу і водночас запровадив чіткі та зрозумілі правила оподаткування.

Учасники засідання також затвердили персональний склад, положення та регламент узгоджувальної робочої групи, спланували роботу на 2007 рік. Вони досягли домовленості приймати рішення консенсусом сторін, оформлювати щодо цього протокол, скріплений підписами співголів робочої групи. Засідання проводитимуться у разі потреби, але не рідше одного разу на квартал.

Іван Діус запропонував уже найближчим часом обговорити на засіданні круглого столу проект Концепції реформування податкової системи, а Олександр Шпенник – пропозиції членів УСПП щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці та стимулювання розширення бази оподаткування за місцем одержання доходів суб'єктами господарювання.

Анатолій Кінах отримав премію «Державний діяч Подолу»

З нагоди 85-річчя Подільського району премією «Державний діяч Подолу» відзначено голову Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони, президента УСПП Анатолія Кінаха.

Премія «Подільянин року – 2006» передбачає визнання видатних людей Подільського району. Коло претендентів визначали незалежні експерти з числа провідних юристів, економістів, громадських та політичних діячів. У голосуванні також брали участь мешканці легендарного району столиці.

За словами Анатолія Кінаха, Подільський район завжди відігравав у житті Києва не останню роль. Своїми історичними, культурними подіями він є відомим не тільки в місті, а й в країні. І сьогодні від економічного, соціального та туристичного розвитку Подолу почасти залежить авторитет столиці. Життя ж самого Анатолія Кінаха тісно пов'язане з Подільським районом: сім'я Кінахів тривалий час проживала на Подолі, молодша дочка Анатолія Кириловича – Софійка – навчається у 1-му класі ліцею №100 «Поділ».

Під час вручення премії